Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες.

ΗΛΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια δεκαπέντε 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος | *Ἐν Ἀθήναις, 18 Ὀκτωβρίου 1930* | *Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 46*

ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

ΣΤΗ ΒΕΪΜΑΡΗ

Μιὰ ἐποχή, ποὺ ἡ Γερμανία ἦταν ἡ καρδιὰ τοῦ κόσμου, ἡ Βαϊμάρη ἦταν ἡ καρδιὰ αὐτῆς τῆς καρδιᾶς. Στὴ μικρὴ αὐτὴ πόλη, ποὺ δὲν ἔχει διόλου τὴ λάμψη μιᾶς μεγάλης πρωτεύουσας, ἄνθισαν καὶ ἤκμασαν τὰ μεγάλα πνεύματα, καὶ προπάντων ἡ ποιητικὴ δόξα τῆς Γερμανίας, ὁ μεγάλος ποιητὴς Γκαῖτε. Κι' ἐνῷ ἡ γαλλικὴ δ ανόηση ἔλαμπε καὶ ἀνθοῦσε μέσα στὴν κίνηση καὶ στὴν τύρβη μιᾶς ὡραίας πρωτεύουσας (τοῦ Παρισιοῦ) στολίζοντας τὶς περίλαμπρες βασιλικὲς αὐλὲς καὶ τοὺς πολύκοσμους κύκλους, ἀντίθετα, τὸ γερμανικὸ πνεῦμα ἔθαλλε παράμερα στὴν ἡσυχη αὐτὴ πόλη, ποὺ ἔχει κάτι τὸ κλασσικὸ μὲ τὴν ἁπλότητά της.

Σήμερα, ἡ μικρὴ Βαϊμάρη εἶναι ἕνα ἀληθινὸ μουσεῖο. Ἡ ἀτμόσφαιρά της ἔχει κάτι τὸ θρησκευτικό, ποὺ ἐμπνέει τὴν εὐλάβεια καὶ κάνει τὸν ἐπισκέπτη νὰ νομίζει πὼς βρίσκεται σὲ ναό. Γιατὶ ἔχουν διατηρηθεῖ ὅλα, ἀκόμη καὶ τὰ πιὸ ἀσήμαντα, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ χρησιμεύσουν γιὰ τὴν διατήρηση τῆς μνήμης τοῦ μεγάλου ἐκείνου πνεύματος, κι' ὅλα εἶναι σὰ νὰ ξέρουν ἐκεῖ τὸν προορισμό τους, νὰ σέβωνται καὶ νὰ διατηροῦν τὴν ἀνάμνηση τῆς μεγαλοφυΐας, ποὺ πέρασε κάποτε ἀπὸ κεῖ.

Οἱ πολιτισμένοι λαοί, ποὺ σέβονται τὰ μεγάλα πνεύματα, δὲν τιμοῦν μόνο τὴ μνήμη τους, ἀλλὰ καὶ διατηροῦν μ' εὐλάβεια κάθε τι, ἄψυχο ἔστω, ποὺ σχετίστηκε μὲ τὴ ζωή τους, κάθε τι ποὺ ὑποβοηθοῦσε τὴ δράση τους καὶ τοὺς χρησίμευε. Γιατί, βλέπετε καὶ τ' ἄψυχα ἀποκτοῦν πάντα μιὰ ψυχὴ καὶ μιὰ δική τους φωνή, καὶ ξέρουν νὰ θυμίζουν τόσο συγκινητικὰ τὸ πρόσωπο, ποὺ, ὅταν ζοῦσε, τὰ χρησιμοποίησε στὴν καθημερινή του ζωή.

Τὸ σπίτι τοῦ Γκαῖτε διατηρεῖται μὲ πολλὴ προσοχή, καὶ κάθε τόσο, οἱ νεαροὶ γερμανοὶ μαθητὲς πηγαίνουν ἐκεῖ σὰ σὲ προσκύνημα: Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μπεῖ μέσα, ἂν δὲ φορέσει εἰδικὲς παντούφλες, ποὺ δὲ λερώνουν, οὔτε κάνουν θόρυβο. Ἐκεῖ θὰ ἰδοῦν τὴν πολυθρόνα, ὅπου ἀπέθανε ὁ ποιητής, μ' ἕνα στεφάνι δάφνης ἀκουμπισμένο ἐκεῖ ἀκριβῶς ποὺ εἶχε καθήσει γιὰ στερνὴ φορά. Ἂν προσέξετε τὴν ἔκφραση εὐλάβειας, ποὺ εἶναι ζωγραφισμένη στὰ πρόσωπα τῶν δυὸ παιδιῶν ποὺ τὴν κοιτάζουν, θὰ νοιώσετε ὅτι αὐτὰ τὰ παιδιὰ θαροῦν τὴ στιγμὴ αὐτὴ πὼς βρίσκονται σὲ ναό. Ὕστερα θὰ ἰδοῦν τὸ γραφεῖο, ὅπου ἐργαζόταν, μὲ τὰ ἔπιπλα καὶ τὰ σκεύη, ἀφιμένα στὴ θέση τους, ὅπως εἶχαν μείνει στὶς τελευταῖες του μέρες. Κι' ὅλο τὸ σπίτι τοῦ Γκαῖτε εἶναι ἕνα ἀληθινὸ μουσεῖο, ὅπου λατρεύουν οἱ νέες γενεὲς τὸ πνεῦμα, τὴ μεγαλοφυΐα, τὴν ποίηση ποὺ δοξάζει τοὺς λαούς. Κι' ἔτσι τ' ἄψυχα αὐτὰ ἀντικείμενα εἶναι οἱ ζωντανότεροι κι' οἱ θερμότεροι διδάσκαλοι, ποὺ στα-

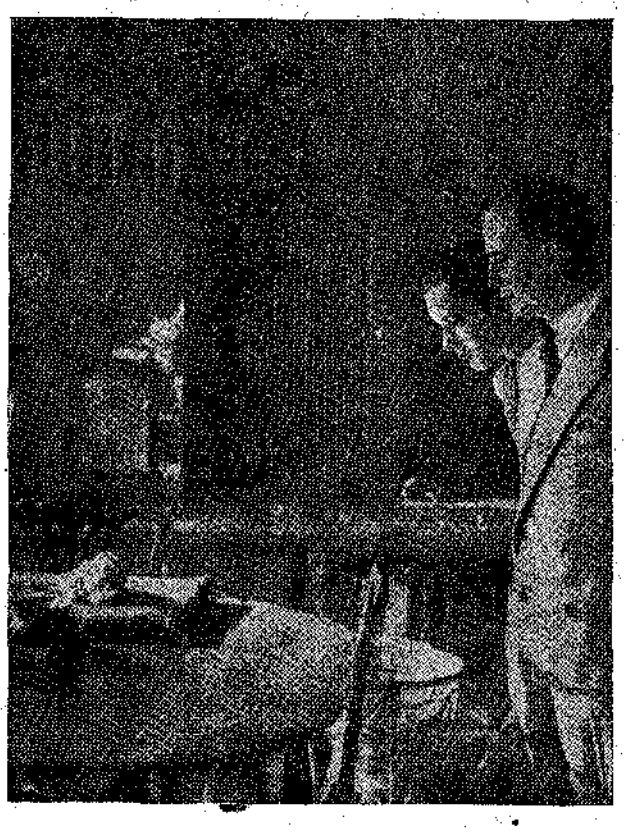

«Οἱ νεαροὶ γερμανοὶ μαθητὲς πηγαίνουν ἐκεῖ σὰ σὲ προσκύνημα...» (Σελ. 541, στ. β'.)

«Ἡ πολυθρόνα ὅπου ἀπέθανε ὁ ποιητής, μ' ἕνα στεφάνι δάφνης...» (Σελ. 541, στ. β'.)

λάζουν στίς ψυχὲς τῶν παιδιῶν, τὸ σεβασμὸ καὶ τὴν εὐλάβεια πρὸς τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἱδανικά.

* * *

Ὁ Ἰωάννης Βόλφγκαγκ Γκαῖτε γεννήθηκε στὴ Φραγκφούρτη τὸ 1749. Νέος ἀκόμα, φοιτητής, — ἐσπούδαζε νο-

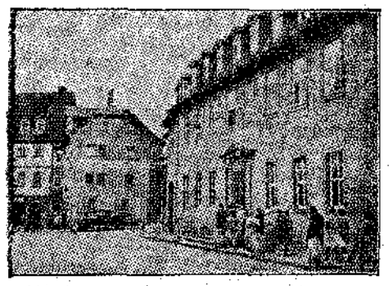

Ἡ εἴσοδος τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Γκαῖτε.

μικὰ — διακρινόταν γιὰ τὴν ὀλύμπια ὀμορφιά του, κι' ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸν ξεχάσῃ ὁποιος τὸν ἔβλεπε καὶ μιὰ μόνη φορά. Πολὺ περισσότερο, ὁποιος μιλοῦσε μαζί του, ἔστω καὶ λίγες στιγμές.

Μεγάλος ποιητής, ἐπιστήμων, φυσιοδίφης, πολιτικὸς — ἐχρημάτισε καὶ πρωθυπουργὸς τοῦ δούκα τῆς Βεϊμάρης — ὁ δαιμόνιος αὐτὸς ἄνθρωπος, ἀληθινὸς ἡμίθεος, ἐγέμισε τὴ Γερμανία, μὰ κι' ὅλο τὸν κόσμο, μὲ τὸνομά του, μὲ τὴ δόξα του. Κυριάρχησε ὁλάκερο σχεδὸν αἰῶνα

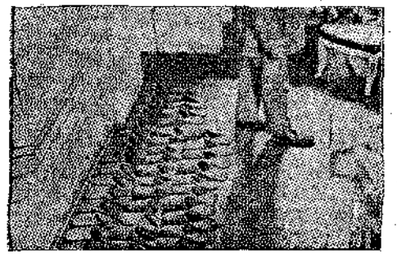

«Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μπῇ μέσα, ἂν δὲν φορέση εἰδικὲς παντούφλες...»
(Σελ. 541, στ. β'.)

— πέθανε τὸ 1832 — καὶ διατηροῦσε τὴ μεγαλοφυΐα του καὶ τὴν προσωπική του αἴγλη, τὴ νεανική, ὡς τὰ βαθειά του γεράματα.

Ἐλάτρευε τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, κατεῖχε ὅσο κανένας τὴν ἑλληνικὴ λογοτεχνία καὶ τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα, κι' ἔν' ἀπὸ τὰ θαυμαστότερα ἔργα του εἶναι τὸ δρᾶμα «Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις». Ἀλλὰ καὶ τὴ νέα Ἑλλάδα τὴν ἀγαποῦσε. Ἐθαύμαζε τὰ δημοτικά της τραγούδια, καὶ χάρηκε ὅσο λίγοι στὴν Εὐρώπη γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσή της ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγό. Ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ θερμοὺς καὶ φωτισμένους φιλέλληνες.

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΑ ΤΗΣ

Ξύπνησε χαρούμενη. Ἀνασηκώθηκε στὸ κρεβατάκι της, ἀνοιγόκλεισε τρεῖς-τέσσερις φορὲς τὰ μάτια, τέντωσε τὰ μπρατσάκια της «ἄααχ...» κι' ἔβγαλε μιὰ φωνή:

— Μαμμά!..

Δὲν τῆς ἔδωσαν ἀπάντηση. Ὁρίστε μας, νὰ φωνάζῃ ἡ Μέλια καὶ νὰ μὴν τρέχουν ἀμέσως· μ' αὐτὸ εἶναι τρομερό!

— Μάμμά!..

Καὶ πάλι δὲν τῆς ἀπαντάει κανένας. Ἄ, ἔτσι;.. τώρα θὰ δοῦν λοιπόν! Σηκώθηκε σιγὰ-σιγά, χωρὶς νὰ ρίξῃ τίποτ' ἀπάνω της — καὶ κάνει ἕνα κρύο σήμερα, Θέ μου! — κι' ἔτσι ξυπόλητη, μὲ τὸ μακρὺ ἄσπρο νυχτικό, ποὺ μπερδεύεται στὰ πόδια της, σιμώνει ἥσυχα-ἥσυχα τὴν πόρτα.

«Ἡ μαμμά μοῦ εἶπε νὰ μὴν κοιτάω ποτὲ ἀπ' τὴν κλειδαρότρυπα μ' ἀφοῦ δὲν ἔρχεται;..»

Τὸ ματάκι, περίεργο, κόλλησε στὴ μακρουλὴ τρυπίτσα. Μέσα σ' ἕνα κύκλο, ἀντίκρυσε τὴ μαμμὰ ὡς τὴ μέση, — ἡ ἄλλη μισὴ χανόταν στὸ μισοσκόταδο — ἀκουμπισμένη στὸ παράθυρο, ἀκίνητη, σὰν νὰ κοιμόταν.

Πάλι μαῦρα;.. Μὰ πάλι μαῦρα φοράει;.. Κι' ὅμως σήμερα εἶναι ἡ γιορτὴ τοῦ μπαμπᾶ!.. Πέρσυ, τί ὡραῖο φόρεμα ποὺ εἶχε!..

Θυμήθηκε. Πέρσυ — τὶς ἄλλες χρονιὲς ἦταν μικρή, δὲν καταλάβαινε — μὰ πέρσυ ἦταν πιὰ 5 χρονῶν, καὶ τί χαρὰ ποὺ τὴν ἔκανε σὰν ἔμαθε πὼς ἦταν ἡ γιορτὴ τοῦ μπαμπᾶ!

Ἀλήθεια, σήμερα τουλάχιστο δὲν θὰ γυρίσῃ; Τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου... τόπε ἡ κυρὰ-Παναγιώτα... στὴ γιορτή του νὰ λείπῃ;..

Ἀναρωτήθηκε μὲ ἀπορία καὶ μὲ μιὰ λύπη κρυφή...

Τραβήχτηκε ἀπ' τὴν πόρτα.

— Κι' ὅμως, μοῦ εἶπε ἡ γιαγιὰ σὰν τὴ ρώτησα «ναί... παιδάκι μου... στὴ γιορτή του... θἀρθῇ...» Μόνο ποὺ κόμπιαζε λιγάκι. Ἔχει γοῦστο νὰ μὲ γέλασε... Μαμμά!..

Κάτι σὰν νὰ κουνήθηκε στὴν ἄλλη κάμαρα, μὰ λόγος δὲν ἀκούστηκε, κανένας.

Πέρσυ. Τί γλυκὰ ποὺ εἶχαν φτιάσει. Τί κουραμπιέδες, τί μπακλαβάδες, τί τί, τί... Κι' ὁ θεῖος Κωστάκης ποῦφερε κεῖνη τὴ μεγάλη τούρτα...

— Σήμερα δὲ θὰ φέρῃ;.. Ἄχ, ἂς ἐρχότανε ὁ μπαμπάς, κι' ἂς μὴν βάλω οὔτε τόσο δὰ γλυκὸ στὸ στόμα μου, οὔτε τόσο... — Μαμμά!..

Μὰ τὶ ἡσυχία εἶναι αὐτὴ ἡ σημερινή;.. Ποῦ ἡ φασαρία ποὺ γινόταν πέρσυ, φωνές, γέλια χαρές... Σήμερα... μιλιά!.. Λές, κι' ὅλοι στοιχειωθήκανε, σὰν σὲ κεῖνο τὸ παραμύθι, ποὺ τῆς ἔλεγε ἡ γιαγιά της: «ἡ βασιλοπούλα λοιπόν, Μελίτσα μου, μόλις ἄγγιξε τὴ ρόκα, ἀμέσως ἀποκοιμήθηκε. Κι' ὅλοι μέσα στὸ παλάτι μαρμαρώθηκαν. Ὁ Βασιλιάς, ἡ Βασίλισσα, οἱ ὑπασπιστές, οἱ ὑπηρέτες. Ὅλοι!.. Κι' ὕστερα...».

Ἔχει γοῦστο νὰ μαρμαρώθηκαν ὅλοι καὶ στὸ δικό της τὸ σπίτι. Δύσκολο θὰ ἦτανε;... Μὰ εἶναι κατάσταση αὐτή, νὰ μὴν ἀκούγεται οὔτε μύγα;.. «Καὶ πέρασαν, ποὺ λές, ἑκατὸ χρόνια. Τότες, ἕνα βασιλόπουλο ἦρθε ἀπάνω στὸ χρυσοπέταλο τ' ἀλόγό του, ξεπέζεψε στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ, τὴν πνιγμένη ἀπ' τ' ἀγκάθια, προχώρησε μέσα στὶς κάμαρες, βρῆκε τὴ βασιλοπούλα, τὴ φίλησε, καὶ τότες ξύπνησε κι' αὐτή, κι' ὅλοι μέσα στὸ παλάτι...».

Ἄ, ναί, ναί, αὐτὸ εἶναι!.. Πῶς τὸ κατάλαβε, μὰ πῶς τὸ κατάλαβε!.. Καὶ τὸ δικό της τὸ σπιτικὸ περιμένει τὸ βασιλόπουλο ποὺ θἀρθῇ σιγὰ-σιγὰ νὰ τὸ ξυπνίσῃ. Θἄρθῃ σήμερα ὁ μπαμπάς της, κι' ὅλοι θὰ ξαναζωντανέψουνε, θὰ ζωηρέψουνε, σὰν ἄλλοτε... Μόνο — καὶ χαμογελάει πονηρὰ σ' αὐτὴ τὴ σκέψη — ὁ μπαμπὰς δὲ θἄρθῃ ἀπάνω στὸ ἄλογο, μὰ μὲ τὸ αὐτοκίνητο. Μπά! τὸ ἴδιο μὴ δὲν εἶναι;.. — Μαμμά!

Θέλει νὰ τῆς πῇ αὐτὴ τὴν ἔξοχη ἰδέα ποὺ εἶχε. Μὰ νὰ μὴν τὸ συλλογιστῇ τόσην ὥρα;

Ἐαφνικὰ κατσουφιάζει.

— Κι' ἂν ὁ μπαμπὰς κάνῃ νὰ γυρίσῃ 100 χρόνια, σὰν τὸ βασιλόπουλο τοῦ παραμυθιοῦ;.. — Μαμμά!..

Ἡ φωνή της εἶναι τώρα σὰν σπασμένη, λυπητερή...

— Τί ἰδέα! ἄ μπά, πῶς εἶναι δυνατό, ν' ἀφήσῃ ὁ μπαμπὰς τὴ Μελίτσα μόνη της, τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς του; Τόση κακία πιά... Ἀδύνατο!..

— Μαμμά, λοιπόν!..

Ἡ πόρτα ἀνοίγει ἀμέσως. Ἡ μαμμά, ντυμένη στὰ μαῦρα, στὰ κατάμαυρα — ἄχ, δὲν μπορεῖ νὰ τὴ βλέπῃ ἔτσι ἡ Μέλια — τρέχει στὴν κόρη της.

— Ἔτσι, μὲ τὸ νυχτικό σου, γυρίζεις στὴν κάμαρα; Μὰ δὲν εἶσαι πιὰ ἡ καλὴ Μελίτσα;..

Μὰ πῶς εἶναι ἔτσι ἡ φωνὴ τῆς μαμμᾶς σήμερα; Σὰ νὰ λέῃ μάθημα. Ναί, ναί, ἀκριβῶς Ὅπως εἶναι ἡ φωνὴ τῆς Νείνας — τῆς μεγάλης της ἀδελφῆς — ὅταν κάνῃ «ἀνάγνωση». Περίεργο πρᾶμμα!..

— Μαμμά; Δὲν εἶναι σήμερα ἡ γιορτὴ τοῦ μπαμπᾶ; Ἄκουσα χτὲς ποὺ τὄλεγε ἡ κυρὰ-Παναγιώτα τῆς Εἰρήνης. Σήμερα δὲν εἶναι, μαμμά;..

Ἄλλο πάλι τοῦτο! Ἡ μαμμὰ βάζει μιὰ φωνίτσα, δαγκώνει τὸ χέρι της, καὶ βγαίνει τρέχοντας ἀπὸ τὴν κάμαρα. Μὰ τί πάθανε τέλος πάντων ὅλοι τους σήμερα; δὲν εἶναι στὰ καλά τους...

Τ' ἀπόγευμα. Στὴ γιαγιά. Τὴν πήρανε τὴ Μέλια νὰ παίξῃ μὲ τὰ ξαδελφάκια της, τὴν Πιπίτσα καὶ τὸ Μίμη. Ὁ μπαμπὰς δὲν γύρισε. Στ' ἄδικα ἔτρεχε ἡ Μέλια κάθε φορά, ποὺ ἄκουγε τὸ κουδούνι. Τίποτα. Οὔτε τόλμησε νὰ ρωτήσῃ πιὰ γιὰ τὸ μπαμπά. Ἀφοῦ κλαίγανε;

Μὰ εἶναι καὶ φουρκισμένη. Νὰ μὴν τῆς ποῦν, λέξη, ἡ Πιπίτσα κι' ὁ Μίμης, γιὰ τὴ γιορτή του; Οὔτε «χρόνια πολλὰ» οὔτε «καὶ τοῦ χρόνου», τίποτα!.. Μά ἔννοια τους, καὶ θὰ τοὺς δεῖξῃ αὐτή. Θὰ τοὺς ντροπιάσῃ!..

Πρὶν φύγῃ ἀπ' τὸ σπίτι, ἄνοιξε τὸ κουτὶ μὲ τὰ μπομπόνια, ποὺ τῆς ἔφερε τὴν πρωτοχρονιὰ ἡ θειὰ Ἄγγελα — τί καλή, ἀλήθεια — καὶ γέμισε τὴν τσαντίτσα της ὡς ἀπάνω.

— Τί θὰ παίξουμε, Μέλια, σήμερα;

— Τίποτα!.. καὶ στριφογυρίζει στὰ χέρια της τὴν τσαντούλα.

— Τίποτα;.. Γιατί;..

— Εἶμαι λυπημένη, πολὺ πολὺ λυπημένη. Σήμερα ἔχει ὁ μπαμπὰς τὴ γιορτή του. Δὲ θυμᾶστε; Καὶ κανείς σας δὲν μοῦ εἶπε χρόνια πολλά... Κι' ὅμως ἐγὼ θὰ σᾶς τρατάρω, γιὰ τὸ μπαμπά μου.

Ἄδειασε τὶς σοκολάτες σ' ἕνα πιατάκι καὶ πλησίασε τὴν Πιπίτσα καὶ τὸ Μίμη.

— Νά, πάρτε καὶ πέστε μου χρόνια πολλά...

Στὴν πόρτα πρόβαλε ἡ γιαγιά. Ἀκούει. Τὰ χέρια της τρέμουν. Ἡ Μέλια δὲν τὴ βλέπει, ἐξακολουθεῖ...

— Πάρτε καὶ πέστε μου «χρόνια πολλά, νὰ σοῦ ζήσῃ» ἔτσι λένε, ἔτσι πρέπει.

Ἡ Πιπίτσα, ποὺ τὰ ξέρει ὅλα — εἶναι δέκα χρονῶν αὐτή, ἔ, καταλαβαίνει — πέρνει μιὰ σοκολάτα καὶ ψιθυρίζει μέσ' ἀπ' τὰ δόντια της.

— Καὶ τοῦ χρόνου...

Ἄ, μὰ τί ἔπαθε ἡ γιαγιὰ καὶ κλαίει ἔτσι, Θέ μου;..

Ἡ Μέλια πέφτει στὴν ἀγκαλιά της, καὶ χωρὶς νὰ ξέρῃ κι' αὐτὴ γιατί, ἀρχίζει ἕνα κλάμμα, μὰ ἕνα κλάμμα!..

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΕΝΑ ΟΝΟΜΑ ΣΚΥΛΟΥ

Διηγοῦνται γιὰ τὸν Μπάμπη Ἄννινο τὸν συγγραφέα ποὺ τόσα ἔξυπνα πράγματα ἔχει γράψει καὶ πεῖ στὴ ζωή του, καὶ τὸ ἑξῆς:

Μιὰ φορά, τὰ παιδιά του βρῆκαν στὸ δρόμο ἕν' ἀδέσποτο σκυλάκι καὶ τὸ περιμάζεψαν. Στὸ σπίτι ἔγινε ἀμέσως φασαρία... Τὰ παιδιὰ συζητοῦσαν, τί ὄνομα νὰ δώσουν στὸ σκυλάκι. Φωνές, κακό, γαυγίσματα, μαλώματα... Ὁ Ἄννινος, ποὺ ἔγραφε κείνη τὴν ὥρα καὶ ἤθελε ἡσυχία, ρώτησε μὲ θυμὸ τί συμβαίνει. Τοῦ εἶπαν:

— Βρήκαμε, μπαμπά, ἕνα σκυλάκι καὶ δὲν ξέρουμε πῶς νὰ τὸ βγάλουμε.

— Ἐγὼ νὰ σᾶς πῶ! ἀποκρίθηκε ὁ συγγραφεύς. Νὰ τὸ βγάλετε... ἔξω!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΤΟ ΑΚΡΙΒΟ ΜΟΥ ΤΟ ΒΟΥΝΟ

Τοῦ φωτὸς ἡ εὐαισθησία,
μιὰ — θαμπή, μιὰ — φωτεινή,
κλεῖ μιὰ οὐσία, μιὰ σημασία,
ποὺ ὅλη μέρα μὲ πονεῖ...

Ἄχ, δὲν εἶναι πιὰ νὰ μένω
θέση παρὰ ν' ἀνεβῶ,
ὅσο πιὸ γοργὰ προφταίνω,
στὸ βουνό μου τὸ ἀκριβό.

Τώρα ἐκεῖ θὰ κοκκινίζει
τὸ ἀπὸ μέσα ἀπ' τὸ στεγνὸ
φύλλο τῆς ὀξυᾶς, ποὺ ἀξίζει
μιὰ της βέργα θησαυρό.

Τώρα ἐκεῖ θὰ στρογγυλεύει
τὸ χρυσάνθεμο, τ' ὀρθὸ
στὴ βραγιά, ποὺ δὲ δουλεύει
μηδ' ἕνα ἔντομο ξανθό.

Τοῦ ἥλιου οἱ γῦροι θὰ διαβαίνουν
μὲς στὴν ἄκρα ἀνεμελιά,
ποὺ τὰ χρώματα βαθαίνουν
καὶ ζηλεύουν τὰ πουλιά...

Ἐξοχὴ χαριτωμένη,
— ἡ ὕστερη στροφή μου ἐσύ, —
ποὺ ὥς κι' αὐτὴ ἡ ψυχὴ παθαίνει
ἀπ' τὸ τόσο θαλασσί,

Πράμμα ἐγὼ δὲ σοῦ θυμᾶμαι
νᾶβρε ἀλλοιώτικο ἡ ματιά:
δὲν περνοῦν τὰ ὅσα ἀγαπᾶμε
καὶ δὲν ἔχεις γηρατειά!

Ποίημα τοῦ πιὸ καλοῦ κόσμου,
ποὺ ἡ ἀθανασία φυσᾷ,
θὰ μετάγγιζες ἐντός μου
τὴ γλυκειά σου ἀψηφησιά!

— Κι' ἂν τῆς μοίρας σου τῆς πέφτει
τὸ ἀγαθὸ ποὺ νοσταλγεῖς;
— Μ' ὅσην ἔχω ἐντός μου ζέστη
θὰ τὸ μοίραζα στὴ γῆς!

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Ο ΜΠΑΡΜΠΑΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Ο ΑΒΤΖΗΣ

«Ἡ Ζωὴ ἐν Τάφῳ» ἐπιγράφεται ἕνα πολύκροτο βιβλίο ποὺ δημοσίευσε ὁ κ. Στρατῆς Μυριβήλης. Εἶναι τὸ ἡμερολόγιο ἑνὸς στρατιώτη τοῦ Μεγάλου Πολέμου κι' ἔχει μέσα σελίδες ἀληθινὰ θαυμάσιες. Ἀπ' αὐτὲς εἶναι βέβαια κι' ὁ «Μπαρμπαστυλιανὸς ὁ ἀβτζῆς» ποὺ θὰ διαβάσετε παρακάτω. — **Σ. τ. Δ.**

Σήμερα ἀπ' τὸ πρωΐ συλλογιέμαι τὸν Μπαρμπαστυλιανὸ τὸν «ἀβτζῆ». Δὲν τὸν ξέρεις ἐσὺ αὐτὸ τὸν τύπο. Ἦταν ἕνας κυνηγὸς ἀπ' ἕνα χωριὸ τοῦ Λεπέτυμνου, ἀπ' τὰ πιὸ ἀπόκρημνα. Βρακᾶς ἀψηλὸς καὶ ξερακιανὸς σὰν ξερίχι, μ' ἕνα πετσένιο σελάχι ὅλο τουκάδες στὴ μέση του, μὲ μιὰ κάμα στολιδομάνικη, καὶ μὲ πολλὰ τακίμια γιὰ τὸ τσιγάρο, δουλεμένα μερακλίδικα μὲ ψιλὸ λεπίδι. Κερασιά, τριανταφυλλόξυλο, κουκουναριὰ καὶ γιασεμί. Ὅλα μὲ τάξη ἀραδιασμένα στὸ σελάχι, κ' ἡ καπνοσακκούλα του καὶ τὰ τσακμάκια στὸ πετσένιο πουγγί. Ὁ ἥλιος τοῦ βουνοῦ τοῦ εἶχε κάψει τὸ πετσί, καὶ τὸ γάνωσε μὲ κοκκινωπὸ μπακίρι. Σ' ὅλο του τὸ κορμὶ δὲν τοῦχε ἀφίσει ἕνα σπυρὶ γλύνα. Ὅλο του τὸ σκαρί, ποὺ τῶχε χειμῶνα καλοκαῖρι μισόγυμνο, μὲ τὸ κουρελιάρικο βρακὶ καὶ τὸ ξεστηθωμένο πουκάμισο, ἦτανε ἕνα σύμπλεγμα ἀπὸ νεῦρα, ποντίκια καὶ χοντρὲς φλέβες, ποὺ κουλουριάζουνταν καὶ σαλέβανε καὶ ζούσανε κάτ' ἀπ' τὸ τσουρουφλιασμένο του τὸ πετσὶ σὰν ρωμαλέα φείδια. Γυναῖκα, μωρά, τίποτα. Γεροντοπαλλήκαρο. Τὸ κυνήγι ἦτανε ὅλο του τὸ πάθος κ' ἡ μοναδικιά του ἡ τέχνη.

Λοιπὸν αὐτὸς ὁ βουνίσιος ἄνθρωπος, ποὺ τὸ κορμί του ἦτανε σκληρὸ καὶ ροζάρικο σὰν τὸ κορμὶ μιᾶς ἐλιᾶς, εἶχε μιὰ παράξενη λυπησιὰ στὴ ζωὴ τῶν πουλιῶν καὶ τῶν ζωντανῶν σὰν τἄβρισκε νὰ πίνουν. Εἶχε τέσσερα σκυλιὰ ποὺ τἀγαποῦσε πιὸ πολὺ ἀπὸ παιδιά του, καὶ τὰ λόγιαζε πιὸ πολὺ ἀπ' τὸν ἑαυτό του. Λοιπὸν μιὰ μέρα ντουφέκισε τὸ ἕνα, τὴ Φλόξ, στὸ δεξὶ μπροστινὸ πόδι, γιατὶ χύθηκε πάνου σ' ἕνα κοπάδι πέρδικες ποὺ δροσολογιόντανε σὲ μιὰ γούβα μὲς στὸν Ὀρυάκα. Ὅλη τὴν ὥρα ποὺ τὰ πουλιὰ πίνανε νερό, βαστοῦσε τὸ δίκανό του μὲ τὴ μπούκα στὸ χορτάρι. Ἤτανε ψυχές, ποὺ πίνανε κάτου ἀπ' τὸν οὐρανὸ τὸ νεράκι τοῦ Θεοῦ. Κι' αὐτὸ τὸ πρᾶμα, τὸ τόσο ἁπλὸ καὶ μεγάλο, γιόμιζε τὴ βουνίσια του ψυχὴ ἀπὸ εὐλάβεια καὶ σεβασμό. Ἀκόμα εἶχε τὴν ἰδέα πὼς τὰ πουλιὰ εἶναι τὰ πιὸ εὐλογημένα ἀπ' ὅλα τὰ ζωντανά. Γιατί, σὲ κάθε γουλιὰ ποὺ καταπίνουν, σηκώνουν τὰ κεφαλάκια τους πρὸς τὸν οὐρανό, γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσουνε γιὰ τὰ δῶρα του. Ποῦ τὸν θυμήθηκα, θὰ πεῖς, τὸν Μπαρμπαστυλιανὸ ἔτσι ξαφνικά; Δὲν εἶναι στὰ κουτουροῦ καὶ νὰ δεῖς.

* * *

Σὰ βγεῖς ἀπὸ τ' ἀμπρί μου καὶ τραβήξεις ὅλο δεξιὰ τὸ χαράκωμα Β1, περνώντας ὅλα τὰ παρακλάδια του μὲ τὶς ἀριθμημένες ταμπέλες ἔσαμε τὴν ἄκρη τοῦ Β 14, βρίσκεσαι σὲ μιὰ σκισμὴ τοῦ βουνοῦ, στὸ ξέσκεπο πιά. Ἐκεῖ δὲν ἔχει χαράκωμα, μιὰ γιατὶ δὲ γίνεται, ἐπειδὴ τὸ ἔδαφος εἶναι σκληρὴ μαρμαρόπετρα, καὶ μιὰ γιατὶ ὁ λόφος ποὺ πέρασες γιὰ νὰ φθάσῃς ἐκεῖ, σ' ἀποσκεπάζει ἀπ' τὸ παρατηρητήριο τοῦ Περιστεριοῦ, ἀπ' τὸ μάτι τοῦ ἐχθροῦ.

Ἔπειτα ἡ σκισμὴ εἶναι τόσο ἀπότομη, ποὺ τὸ μέρος λογαριάζεται ἀπ' τοὺς ἀξιωματικοὺς γιὰ «ἀπυροβόλητο», γιὰ «νεκρὴ γωνία» καὶ δεξερωτὶ ἄλλο. Αὐτὸ θὰ πεῖ πὼς καὶ νὰ ρίξει ὁ ἐχθρὸς ὀβίδες γιὰ ἐκεῖ, δὲ μπορεῖ ποτὲς αὐτὲς νὰ κάνουνε μιὰ κάθετη πρὸς τὴν τροχιά τους, κόβοντας τὸν καμπυλωτὸ δρόμο τους, γιὰ νὰ πέσουνε στὴ σκισμή. Αὐτὸ βέβαια εἶναι μεγάλη εὐτυχία γιὰ μᾶς, γιατὶ ἐκεῖδὰ στὴ σκισμὴ βγαίνει, ἀνάμεσα ἀπ' τὶς μαρμαρόπετρες, ἕνα μασοῦρι νεράκι σὰν τὸ διαμάντι, ἴσαμε ἕνας κοντυλοφόρος. Ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀγάβρα πέρνουμε νερό, τρεῖς δικοί μας λόχοι κι' ἕνας φραντσέζικος.

Ἔτσι καταντᾶ μεγάλη καλοτυχιὰ νά-

χεις κάθε μέρα ἕνα παγοῦρι γιομάτο στάμπρί σου. Μερικοὶ τὸ κάνανε δουλιά. Πλερώνουνται καὶ ρεζιγάρουνε τὴ ζωή τους, μέρα μεσημέρι, γιὰ νὰ γιομίσουνε τὰ ξένα παγούρια. Κι' εἶναι ἀλήθεια μεγάλη τρέλλα νἄβγεις καὶ νὰ περάσεις καὶ τὰ 14 παρασόκακα τοῦ χαρακώματός μας, γιατὶ πολλὰ σημεῖα εἶναι ὁλότελα ρηχά, καὶ φαίνεσαι ἀπ' ἀντίκρυ ἀκόμα καὶ νὰ σέρνεσαι σὰν τὴ σαῦρα. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς νερουλάδες εἶναι στὴ δημοιρία μου ὁ Δημητρὸς ὁ Σβίγγος, ὁ ἄντρας τῆς Παρασκευῆς ποὺ μᾶς σφουγγάριζε κάθε Σάββατο καὶ τώρα εἶναι πιασμένη ἀπὸ ρεματικά. Ὁ Σβίγγος δὲν εἶναι καθόλου παλληκάρι, μὰ μὲ τὰ παγούρια ποὺ γεμίζει (μιὰ δραχμὴ τὸ παγοῦρι) μπορεῖ καὶ στέλνει στὴ γυναῖκα του ἕνα μικρὸ κομπόδεμα μὲ τὸ κάθε ταχυδρομεῖο.

Πῆγα κι' ἐγὼ στὴν πηγὴ κούτσα κούτσα σήμερα, πολὺ πρωΐ, πιὸ πολὺ γιὰ νὰ ξεμουχλιάσω τὰ πλεμόνια μου. Εἶχε φεγγάρι ἀκόμα καὶ μόλις ἄρχιζε νὰ γαλαιιάζει ἡ αὐγή. Οἱ ἄντρες γυρίζανε ὁλοένα ἀπ' τὴ νυχτερινὴ ὑπηρεσία. Ἔτσι, οἱ πελάτες τῆς πηγῆς δὲν ἤτανε πολλοί. Ἀπ' τὴ δική μας τὴ δημοιρία ἤτανε κι' ὁ Γιγάντης. Γιόμιζαν κάτι φραντσέζοι, ὑπηρέτες ἀξιωματικῶν κείνη τὴν ὥρα, καὶ καθένας καινούργιος ποὺ ἐρχότανε ἔκανε οὐρὰ πίσ' ἀπ' τοὺς ἄλλους. Ἦτανε μεγάλη ἡσυχία. Ὅλοι οἱ «τομεῖς» σώπαιναν. Τὰ κανόνια κοιμόντανε κάτου ἀπ' τὶς περικοκλάδες ποὺ τὰ κρύβουνε, καὶ μονάχα ἕνα πολυβόλο, μακρυά, πολὺ μακρυά, γάζωνε φλύαρα τὸν ἀκίνητον ἀγέρα. Μέσα σ' ὅλην αὐτὴ τὴν ἡσυχία, μιὰ ὀβίδα ξεκίνησε πίσ' ἀπ' τὸ Περιστέρι. Ἦτανε μέτριο διαμέτρημα, ἀπ' ἐκεῖνες ποὺ οἱ φαντάροι μας τὶς παρανομοιάζουν «κουτάβια», ἀπ' τὸ γάυγισμα ποὺ κάνουνε περνώντας. Κανένας δὲν τὴν πρόσεξε ὥς τὴ στιγμὴ ποὺ ἦρθε κι' ἔσκασε δυὸ μέτρα δίπλα στὸ νερό. Σὰ σηκώθηκα ἀλαλιασμένος ἀπὸ χάμου, τὸ δεξί μου τάφτι δὲν ἄκουγε, κι' ἔνιωθα δυνατὸν πόνο στὸ στομάχι. Ὁ Γιγάντης ἤτανε καθισμένος χάμου, μὲ τὸ κεφάλι πλαγιασμένο στὰ γόνατα καὶ τὰ χέρια κρεμασμένα στὰ πλάγια σὰν τσακισμένα φτερά. Σ' ἕνα ἀπ' τὰ σιντεφένια δάχτυλά του κρεμότανε τἀδειανὸ παγοῦρι του, περασμένο ἀπ' τὴν πετσένια θελιά του. Ἦτανε σκοτωμένος δίχως καμμιὰ λαβωματιά. Σὰ νὰ κοιμήθηκε ξαφνικά. Ὁ φουκαρᾶς ὁ Σβίγγος, φορτωμένος καμμιὰ εἰκοσαριὰ παγούρια, πῆρε μιὰ πλατειὰ πληγὴ στὸ μοῦτρο, ποὺ τοῦ χάλασε τὴ μύτη καὶ τὰ μάτια. Σίγουρα δὲν εἶναι γιὰ νὰ δεῖ ποτὲς πιὰ τὸ φῶς του.

Καμμιὰ δεκαριὰ ἄλλοι βογγούσανε γιὰ ξεψυχούσανε ξεντερισμένοι. Ἕνας μεγαλόσωμος Φραντσέζος, μὲ γένια ξανθὰ σὰν ὥριμα στάρια, καθούτανε ἀνεκούρκουδα καί; δίχως νὰ βογγᾶ καθόλου, κουνοῦσε ρυθμικὰ μπρὸς πίσω τὸ κορμί του, ἀπ' τὴ μέση κι' ἀπάνου, σὰν χόντζας ποὺ διαβάζει Κοράνι. Μονάχα μὲ τὸ δάχτυλο τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ ἔψαχνε μιὰ τρυπίτσα στὸ κρανίο του. Ἀπ' ἐκεῖ ἔτρεχε λίγο αἷμα...

Συλλογίζομαι τὸν Μπαρμπαστυλιανὸ τὸν «ἀδτζή» ποὺ δὲ σκότωνε ποτές του τὰ πουλιὰ τὴν ὥρα ποὺ πίνανε νερό.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΜΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΟΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ

Et savoir pourquoi,
disent toujours : allons
BAUDELAIRE

Οἱ Ταξιδιῶτες εἶναι οἱ νοσταλγοὶ τῶν μεγάλων μακρυνῶν πολιτειῶν.

Σὰν τὰ πουλιὰ ἀνοίγουν πάντα τὰ φτερὰ γιὰ ἄγνωστες χῶρες, ποὺ θέλουν νὰ ζήσουν τὴ ζωή τους καὶ τὴ χαρά τους.

Τὰ μάτια τους δὲ θὰ κουραστοῦν ποτὲ στὴν ἐναλλαγὴ τῶν εἰκόνων καὶ στὶς ψυχές τους—διάπλατα ἀνοιγμένες στὴ λαχτάρα τοῦ παράξενου καὶ τοῦ καινούργιου—δὲ θὰ σβύσει ποτὲ ὁ πόθος τοῦ ταξιδιοῦ.

Βλέπουν τὸν κόσμο τόσο μεγάλο, νιώθουν τὴ ζωὴ τόσο μικρή, καὶ βιάζονται νὰ χαροῦν τὸ φῶς της κάτω ἀπὸ πολλοὺς οὐρανούς.

Ζητώντας νὰ λυτρωθοῦν ἀπὸ τὴν πλήξη, ἀνακατεύονται, ἄγνωστοι, μέσα σὲ πλήθη ἀνθρώπων, ποὺ τρέχουν μέσα στοὺς βουεροὺς δρόμους τῶν μεγαλοπόλεων—σὰ γιὰ νὰ προφτάσουν τὴ ζωή, ποὺ φεύγει ὁλοένα.

Περνοῦν θάλασσες καὶ στεριές· ἀφίνουν τὴ μιὰ χώρα γιὰ τὴν ἄλλη, καὶ μοιάζει ἡ καρδιά τους μ' ἕνα μεγάλο ρόδο, ποὺ κάθε φύλλο του εἶναι καὶ μιὰ νοσταλγία.

. . . . . .

Θυμᾶμαι μέρες φωτεινές, δίπλα σὲ λίμνες μὲ σμαραγδένια νερὰ καὶ καταπράσινες ὄχθες. Σὲ τὶ παραδεισιακὴ μακαριότητα βυθιζόταν τότε ἡ ψυχή μου!

Θυμᾶμαι ἀκόμη κάποια παράθυρα ἀνοιχτὰ στὴ θέα πανύψηλων βουνῶν, μ' ἀπάτητες χιονισμένες κορφές, ποὺ λὲς πὼς ἄγγιζαν τὸν οὐράνιο θόλο. Μακρυνὲς πατρίδες τῆς ψυχῆς μου, πόσο σᾶς νοσταλγῶ—δεμένος τώρα μὲ τὴ πλήξη μου...

Λωζάννη 1928. ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΡΗΤΑ

95.

Καλὰ πρὶν μάθεις τὸ γιατὶ
Ἔκανε κάποιος κάτι τί
Ποὺ ἀνάρμοστο τὸ κρίνεις,
Νὰ μὴν τὸν κατακρίνεις:
Χωρὶς *δεδόμενα*, ἡ κρίση
Θὰ γελασθῇ καὶ θ' ἀδικήση.

CHEF

ALFRED DE MUSSET

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΕΛΕΚΑΝΟΥ

Τὸν πελεκάνο σὰν θωροῦν
ἀπ' τὰ θαλάσσια μάκρη
μὲς στὴν ὀμίχλη τοῦ βραδιοῦ
στὴν ἀκροκαλαμιά,
Τὰ πεινασμένα του μικρὰ
στῆς θάλασσας τὴν ἄκρη
Πετᾶν, ἐνῶ χτυπιέται αὐτὸς
στ' ἀκούνητα νερά.

Θαρροῦνε κιόλας πὼς κρατοῦν
τὴ λεία στὰ φτερά τους,
Καὶ τρέχουν στὸν πατέρα τους,
δείχνοντας τὴ χαρά τους,
Χτυπώντας τ' ἄγρια ράμφη τους
στοὺς ἄσκημους λαιμούς·
Κι' Αὐτός, ἀργοσιμώνοντας
σὲ βράχο ὑψωμένο,
Τὸ πληγωμένο του πλευρὸ
κρατάει καλὰ κρυμμένο,
Καὶ σὰν μελάγχολος ψαράς,
θωρεῖ τοὺς οὐρανούς.

Τρέχει τὸ αἷμα του θερμὸ
ἀπὸ πληγὴ μεγάλη.
Στ' ἄδικα ἔψαξε βαθιά,
τὴ θάλασσα ὥς κάτου.
Τὸ πέλαγο ἦταν ἀδειανό,
ἔρημο τ' ἀκρογιάλι,
Καὶ γιὰ τροφὴ φέρνει κι' αὐτὸς
τὴν πατρικὴ καρδιά του!..

Σιωπηλός, βουβός, θολός,
δίχως νὰ βγάζῃ ἄχνα,
Μοιράζει στὰ παιδάκια του
τὰ πατρικά του σπλάχνα,
Στὴν ὑπερτάτη ἀγάπη του
τὸν πόνο του λικνίζει,..
Καὶ βλέποντας ν' ἀργοκυλᾶ
τὸ αἷμα του στὸ ῥύκι,
Τρελλὸς ἀπὸ τὴν ἡδονή,
τὸ πάθος του, τὴ φρίκη,
Στὸ γεῦμα τὸ θανατερὸ
λυγίζεται,.. τρικλίζει...

Μὰ καρτερώντας τὸ στερνὸ
τοῦ θάνατου μυστήριο,
Κουράζεται ἀπ' τὸ τρελλὸ
τ' ἀπέραντο μαρτύριο,
Φοβᾶται μήπως ζωντανὸς
θὰ μείνει ἐκεῖ πέρα,
Καὶ τότε ἀνασηκώνεται,
ἀνοίγει στὸν ἀγέρα

Τ' ἄγριο φτερό του, στὴν καρδιὰ
τὸ χώνει τὴ μεγάλη,
Σκορπώντας μέσα στὴ νυχτιὰ
τὸ πένθιμό του ἀντίο,
Ποὺ τὰ πουλόκια ἀκούγοντας
φεύγουν ἀπ' τ' ἀκρογιάλι.
Κι' ὁ ταξιδιώτης ποὺ ἄργησε
στὴ σκοτεινιά, στὸ κρύο,
νιώθωντας πὼς ὁ Χάροντας
πανίσχυρος περνάει,
Κρυφὴ βοήθεια ἀπ' τὸ Θεὸ
μὲ τρέμουλα ζητάει!..

(Παράφραση) Α. Κ.

Η ΑΝΙΨΙΑ ΕΝΟΣ ΚΑΚΟΥ ΘΕΙΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

— Μοῦ εἶναι ἀδιάφορο! φώναξε πάλι ὁ νευρικὸς γέρος. Σοκολάτα, τσάϊ, καφές, ὅτι κι' ἄν εἶναι, φέρ' την ἐδῶ, κρύψε την νὰ μὴ τὴ βλέπω, καὶ μὴ μοῦ ξαναμιλήσῃς πιὰ ἄλλο γι' αὐτή.

— Καλά, κύριε. Σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν καλοσύνη σας, εἶπε ἡ κυρὰ Βικτωρία μὲ ἀξιοπρέπεια, καὶ ἴσως-ἴσως μὲ κάποια εἰρωνία.

Ἀπέξω ἀπὸ τὸ παράθυρο στεκόταν ἡ Σόννια, ἡ κόρη τῆς ἀνιψιᾶς τῆς Βικτωρίας. Χαριτωμένο κοριτσάκι μὲ σκοῦρο μελαχροινὸ πρόσωπο καὶ μὲ κανονικὰ καὶ λεπτὰ χαρακτηριστικά.

—Ἀρκεῖ νὰ πετύχω, ψιθύρισε ἡ κυρὰ-Βικτωρία.

Ὁ κ. Σαρλιὲ δὲν ἔδωσε καμμιὰ σημασία στὸ πρᾶγμα. Πολλὲς φορὲς ἀπάντησε τὴ μικρὴ στὸ πάρκο, ἀλλὰ δὲν τῆς εἶπε μιλιά. Ὕστερα, μιὰ μέρα ποὺ ἔμπαινε στὸ γραφεῖο του, βρῆκε τὴ μικρὴ νὰ ξεσκονίζει προσεχτικὰ μιὰ συλλογὴ ἀπὸ βάζα, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε ξεχωριστά. Πρόσεξε τὰ λεπτὰ καὶ χαριτωμένα κινήματά της, καὶ τὴν ἄλλη μέρα εἶπε δυὸ καλὰ λόγια γι' αὐτὴ στὴν κυρὰ Βικτωρία.

— Δὲ μοῦ λές, εἶναι μορφωμένη; τὴ ρώτησε. Τὴν εἶδα νὰ κοιτάζει προσεχτικὰ τ' ἀρχαῖα μου νομίσματα.

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα καταδέχτηκε νὰ πιάσει κουβέντα μὲ τὴ μικρή, τῆς ἔδειξε διάφορα περίεργα πράγματα ἀπὸ τὶς συλλογές του, καὶ μιὰν ἄλλη μέρα, ποὺ ὑπόφερε ἀπὸ ρευματισμούς, κάθησε κι' ὑπαγόρευσε στὴ μικρὴ ἕνα σημείωμα γιὰ κάποιο καινούργιο ἐπιστημονικὸ εὕρημα.

Κι' οἱ μέρες περνοῦσαν, κι' ἡ Σόννια ἔμενε. Ἦρθε τὸ φθινόπωρο, ψυχρὸ καὶ βροχερό, κι' οἱ ἀρθριτισμοὶ κάρφωσαν τὸ γέρο σοφὸ στὴν πολυθρόνα του. Τότε πιὰ ἔγινε ἰδιότροπος καὶ γκρινιάρης ὅσο δὲν περιγράφεται.

Μὰ τότε κι' ἡ Σόννια φάνηκε σὰ νὰ ἦταν γεννημένη σωστὴ νοσοκόμα, καὶ πολλὲς φορὲς ὁ κ. Σαρλιὲ τὴν κρατοῦσε κοντά του γιὰ νὰ γευματίσει ἢ νὰ δειπνήσει μαζί του.

Τὸ μικρὸ καὶ χαριτωμένο προσωπάκι, ποὺ εἶχε τὸ χρῶμα τοῦ μπρούντζου ἀνακούφιζε κάπως τοὺς πόνους του, κι' ἡ μικρὴ ὑπόμενε ὅλες τὶς γκρίνιες του. Ἕνα βράδυ ὅμως, ἡ κυρὰ Βικτωρία, καθὼς κουβέντιαζε μὲ τὴν ἀνιψιά της ἄκουσ' ἕνα νευρικὸ κουδούνισμα κι' ἔτρεξε στὸ δωμάτιο τ' ἀφεντικοῦ της. Μιὰ τρομερὴ κρίση τὸν βασάνιζε κι' ἴσα ποὺ μποροῦσε ν' ἀνασαίνει. Ἡ θέση του ἦταν ἐπίφοβη κι' ἔπρεπε νὰ φωνάξουν ἀμέσως τὸ γιατρό.

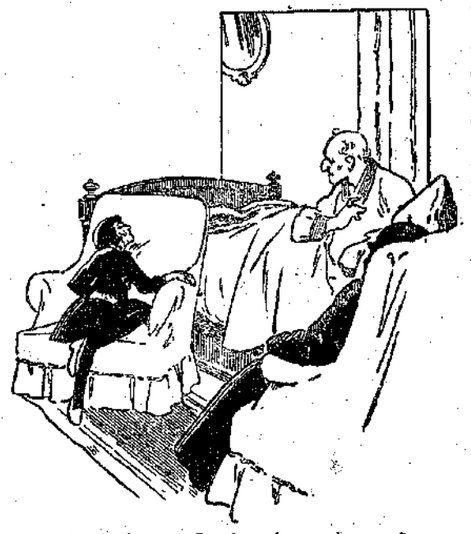

«Ὁ κύριός της εἶχε ξυπνήσει καὶ κοιτοῦσε ξαφνισμένος τὸ κοριτσάκι ποὺ ἦταν βαθιὰ ἀποκοιμισμένο...» (Σελ. 545, στ. γ'.)

Ἔξω ἔπεφτε μπόρα μὲ τὸ ἀσκί, ὁ κηπουρός εἶχε φύγει ἀπὸ χτὲς καὶ θὰ γυρνοῦσε αὔριο πρωΐ, κι' ἡ μαγείρισσα ἦταν στὸ κρεβάτι μὲ πνευμονία. Ποιὸς νὰ πάει νὰ φωνάξει τὸ γιατρό; Μποροῦσε ἡ κυρὰ-Βικτωρία ν' ἀφίσει τὸν ἄρρωστο μοναχὸ μ' ἕνα παιδάκι;

Λοιπόν, μέσα στὴ μπόρα καὶ στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, μιὰ μικρὴ μαύρη σκιὰ πέρασε τρέχοντας τὰ μονοπάτια τῆς ἐξοχῆς γιὰ νὰ φωνάξει τὸ γιατρὸ τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ.

Ἐπιτέλους ξημέρωσε καὶ τὸ φῶς τῆς μέρας ξανάφερε τὴν ἐλπίδα σ' ὅλων τὶς καρδιές.

Ὁ κ. Σαρλιὲ εἶχε σωθεῖ, κι' ἡ κυρὰ Βικτωρία μὲ τὴ Σόννια, καθισμένες πλάϊ στὸ κρεβάτι του, τὸν κοίταζαν ποὺ κοιμόταν ἥσυχος κι' ἀναπαυμένος. Κουρασμένες ὅμως καθὼς ἦταν κι' αὐτές, ἀποκοιμήθηκαν γρήγορα στὶς πολυθρόνες τους.

Ἕνα ξεφωνητὸ ξύπνησε τὴν κυρὰ Βικτωρία. Ὁ κύριος της εἶχε ξυπνήσει καὶ κοιτοῦσε ξαφνισμένος τὸ κοριτσάκι ποὺ ἦταν βαθιὰ ἀποκοιμισμένο, μὲ τὸ πρόσωπο ἀλλαγμένο ἀπ' τὴν κούραση. Ἀλλὰ στὸ πρόσωπο αὐτὸ τὸ σκοῦρο, ἦταν κάτι παράξενες ρόδινες λουρίδες ποὺ ἔφταναν κι' ὥς τὸ λαιμὸ κι' ἔκαναν τὴ φυσιογνωμία τοῦ παιδιοῦ ἀγνώριστη!

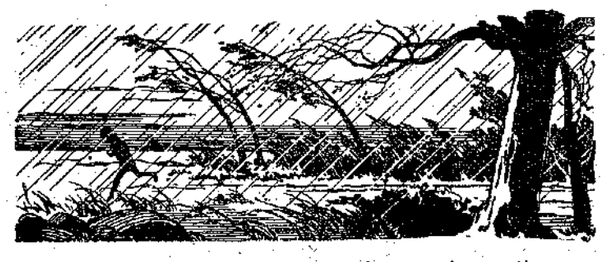

«Μιὰ μικρὴ μαύρη σκιὰ πέρασε τρέχοντας τὰ μονοπάτια τῆς ἐξοχῆς...» (Σελ. 546, στ. β'.)

Ὁ κ. Σαρλιὲ τὰ εἶχε καταλάβει ὅλα μονομιᾶς.

—Ὥστε, εἶπε, ἡ Σόννια ἡ ἀραπίτσα εἶναι ἡ Σούση μου; Πῶς νὰ σ' εὐχαριστήσω, καλὴ κυρὰ Βικτωρία, γιὰ τὴν ὡραία ἰδέα σου; Σ' αὐτὴ χρωστῶ τὴ ζωή μου κι' αὐτὴ εἶναι ἡ ἀγαπημένη μου ἀνιψούλα.

Καὶ καθὼς ἡ μικρούλα ἄνοιγε τὰ μάτια της, εἶδε τὸν ἄγριο θεῖο της ἡμερωμένο ν' ἀνοίγει τὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ τῆς λέει:

—Ἔλα, Σούση μου, ἔλα νὰ σὲ φιλήσω.

(Ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΤΟ ΣΑΚΚΑΚΙ

Ἕνας χωρικὸς ἔκαμε ἐμπόριο, ἐκέρδισε πολλὰ χρήματα κι' ἔγινε πλούσιος ἔμπορος. Στὴν ὑπηρεσία του εἶχε τόσους ὑπαλλήλους, ποὺ δὲ τοὺς ἐγνώριζε ὅλους, οὔτε μὲ τὸ ὄνομά τους.

Μιὰ μέρα ἔλειψαν ἀπὸ τὴν κάσσα του εἴκοσι χιλιάδες ρούβλια. Οἱ ἀνώτεροι ἄρχισαν ἀνακρίσεις κι' ἀνακάλυψαν τὸν κλέφτη. Ὁ διευθυντὴς τοῦ προσωπικοῦ βρῆκε τὸν ἔμπορο καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἀνακάλυψα τὸν κλέφτη, πρέπει νὰ τὸν στείλωμε στὴ Σιβηρία.

Ὁ ἔμπορος ρώτησε:

— Ποιὸς εἶναι;

—Ὁ Ἰβὰν Πετρώφ, τὰ ὁμολόγησε ὅλα.

Ὁ ἔμπορος σκέφθηκε καὶ εἶπε:

—Πρέπει νὰ συχωρέσωμε τὸν Ἰβάν.

Ὁ διευθυντὴς ἀπόρησε καὶ διαμαρτυρήθηκε:

— Πῶς νὰ τὸν συχωρέσωμε: Ἂν εἶναι ἔτσι καὶ ὅλοι θὰ κάνουν τὸ ἴδιο· θὰ κλέψουν ἄλλα.

Ὁ ἔμπορος εἶπε πάλι:

— Πρέπει νὰ συχωρέσωμε τὸν Ἰβὰν Πετρώφ. Ὅταν ἄρχισα τὴ δουλειά, ἤμαστε σύντροφοι. Ὅταν παντρεύθηκα, δὲν εἶχα νὰ φορέσω ἕνα καλὸ ροῦχο γιὰ νὰ πάω στὴν ἐκκλησία. Αὐτὸς μοῦ δάνεισε τὸ σακκάκι του. Πρέπει νὰ τὸν συχωρέσωμε.

Νά, γιατὶ συχώρεσαν τὸν Ἰβὰν Πετρώφ.

(Ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς κ. Ζωῆς Σ. Φράγκου «Παιδικὰ Ἀναγνώσματα τοῦ Τολστόϊ»).

ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΒΥΣΣΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ γιατρὸς τὸν ἐξετάζει καὶ συγχρόνως μιλεῖ μὲ τοὺς συντρόφους του.

— Κατάλαβες τί ἦταν αὐτὸ ποὺ μᾶς συνέβη, Σέλλυς;

— Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς εἶν' εὔκολο νὰ τὸ μαντεύσει κανείς: κόπηκε τὸ σχοινὶ καὶ πέσαμε!

«—Ρικὶ πρώτης γραμμῆς, γιατρέ μου!» (Σελ. 531, στ. β'.)

— Κόπηκε... κόπηκε ὅμως μόνο του, ἢ μᾶς τὸκοψαν χέρια κακούργων;

— Χμ... Ποῦ νὰ τὸ ξέρει κανεὶς αὐτό, γιατρέ μου;

—Ἀδιάφορο, φίλε μου. Τὸ σπουδαῖο εἶναι ὅτι βρισκόμαστε ζωνταναὶ καὶ γεροί.

— Κι' εὐτυχῶς, προσθέτει ὁ λοχαγός, ποὺ βρισκόμαστε τώρα πιὰ στὸ βυθὸ τῆς ἀβύσσου καὶ στὸ τέρμα τοῦ ταξιδιοῦ μας!

— Πῶς; Τί; Στὸ βυθὸ τῆς ἀβύσσου; Μὰ ὄχι, φίλε μου, νομίζω ὅτι βρισκόμαστε ἀ-όμα στὴ μέση τοῦ δρόμου καὶ πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὸ βυθὸ τῆς ἀβύσσου.

— Μὰ εἶστε βέβαιος γι' αὐτό, γιατρέ; Μοῦ φαίνεται ἀπίστευτο!

— Βεβαιότατος. Θυμᾶστε ὅτι ὁ Ἰδαὶν μοῦ εἶχε ἀναθέσει νὰ παρακολουθῶ τὸ δείχτη τῆς ταχύτητος. Λοιπὸν τὴν ὥρα ποὺ γινε τὸ δυστύχημα, ὁ δείχτης σημείωνε ἀκριβῶς, (ἀκοῦς; ἀκριβῶς!) χίλια ἐννιακόσια ἑπτὰ μέτρα. Οὔτε ροῦπι περισσότερο.

— Λοιπόν;

— Λοιπόν, πρὶν κατεβοῦμε, εἴχαμε βυθομετρήσει τὴν ἄβυσσο. Τὴ βρήκαμε βαθειὰ δυὸ χιλιάδες τριακόσια μέτρα, φίλε μου Σέλλυς! Ἀφαίρεσε τὰ χίλια ἐννιακόσια καὶ ἔχει τετρακόσια μέτρα στὸ χέρι. Ἔ, δὲν τὰ πηδᾶ κανεὶς εὔκολα αὐτὰ τὰ τετρακόσια, φίλτατέ μου!

— Μὰ πῶς γίνεται αὐτό;

—Ἐγὼ φαντάζομαι ὅτι ἔχουμε σταματήσει στὴ μέση τοῦ δρόμου. Καὶ νὰ ἡ ἀπόδειξη: Ὁ δείχτης ποὺ σημείωνε ἐκείνη τὴ στιγμὴ χίλια ἐννιακόσια μέτρα, σημειώνει τώρα χίλια ἐννιακόσια ἑξήντα. Ὥστε κάναμε ἕνα πηδηματάκι ἀπὸ ἑξῆντα μέτρα... Ἂς εἴμαστ' εὐχαριστημένοι, καλέ μου φίλε; ποὺ βρισκόμαστε ἀκόμη ζωνταναί!.. Δὲν ἦταν παιγνίδι!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Μετὰ τὴν καταστροφή

Ὁ γιατρὸς ἄφισε τώρα τὴ συζήτηση γιὰ τὸ δυστύχημα, κ' ἑτοίμασε τὰ φαρμακευτικὰ εἴδη, ποὺ τοῦ τὰ εἶχε βρεῖ ἀμέσως ὁ Πάδδυ.

—Ἡ θέση τοῦ Ράλφ δὲν εἶναι καὶ πολὺ εὐχάριστη, εἶπε. Βοήθησέ με, Σέλλυς, νὰ τὸν περιποιηθοῦμε, κι' ὁ Πάδδυ ἂς κάμει μερικὲς εἰσπνοὲς τοῦ Κούτι, νὰ τὸν συνεφέρει.

Ὁ μηχανικὸς εἶναι ξαπλωμένος, χλωμός, μὲ τὰ χείλη σφιγμένα καὶ ἄχρωμα, καὶ μὲ τὴ μικρὴ πληγὴ στὸ κεφάλι, ἀπ' ὅπου τρέχει πάντα λίγο-λίγο τὸ αἷμα. Ἂν δὲν ὑπῆρχαν οἱ ἀδύνατοι παλμοὶ τῆς καρδιᾶς, θἄλεγε κανεὶς ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι πεθαμένος.

Εὐτυχῶς ὅμως ὁ γιατρός, ἀφοῦ ἔπλυνε τὸ τραῦμα ἐξακριβώνει μὲ χαρά του ὅτι δὲν εἶναι τόσο σοβαρό, ὅσο τὸ εἶχε φαντασθεῖ. Ὡστόσο, φαίνεται ὅτι ὁ μηχανικὸς πέρασε δυνατὸ κλονισμό, γιατὶ παρ' ὅλες τὶς περιποιήσεις τοῦ γιατροῦ, δὲν μπορεῖ νὰ συνέλθει.

Ὅσο γιὰ τὸν Κούτι, μὲ μερικὲς ἐντριβές, γύρισε πάλι στὶς αἰσθήσεις του.

Εὐθὺς σηκώθηκε ἀπάνω, πρὶν ὁ Πάδδυ προφθάσει νὰ τὸν συγκρατήσει, καὶ ἔρριξε γύρω του μιὰ ματιά. Εἶδε τὸ λοχαγὸ καὶ τὸ γιατρὸ ποὺ τοῦ εἶχαν γυρισμένη τὴ ράχη, καὶ τότε, σὰν ἀπὸ ἔνστικτο, ὁ Κούτι, ἔφερε τὸ χέρι του στὴ ζώνη του, καὶ τὰ δάχτυλά του ἔσφιξαν νευρικὰ τὴ λαβὴ τοῦ κουκρῖ, τοῦ στιλέτου τῶν Θιβετιανῶν, ποὺ τὄχει πάντοτε μαζί του.

Ἀλλ' αὐτὸ δὲν βάστηξε πάνω ἀπὸ λίγα δευτερόλεπτα, κι' ἔγινε χωρὶς νὰ πάρει μυρωδιὰ ὁ καϊμένος ὁ Πάδδυ.

Μὲ τὴν ἴδια γρηγοράδα, ἄλλαξε ἡ ἔκφραση τῆς ματιᾶς του καὶ τὸ χέρι του τραβήχτηκε ἀπὸ τὸ στιλέτο. Καὶ ὁ Κούτι μοιάζει τώρα σὰ νὰ ξυπνᾶ ἀπ' ἕνα ὄνειρο.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ λοχαγὸς Σέλλυς σηκώνει μηχανικὰ τὸ κεφάλι, τὸν βλέπει καί, χωρὶς νὰ κουνηθεῖ ἀπὸ τὴ θέση του, ἁπλώνει τὸ χέρι του πρὸς αὐτόν.

Ὁ Ἰθαγενὴς ἁρπάζει τὸ χέρι καὶ τὸ γεμίζει φιλιά. Καὶ τότε μόνο τὸ βλέμμα του διακρίνει τὸν πληγωμένο, ποὺ εἶναι πλαγιασμένος πάνω στὸ ντιβάνι. Λοιπόν, τότε, μέσα στὰ ζαρωμένα μάτια του περνᾶ κάτι σὰν ἀστραπὴ θριάμβου καὶ χαρᾶς. Μὰ εἶναι τόσο γρήγορο, ὥστε πάλι δὲν τὸ πέρνει κανένας μυρωδιά. Ὁ Κούτι γονατίζει ἀμέσως πλάϊ στὸν πληγωμένο καὶ τὰ χείλη του φαίνονται πὼς ψιθυρίζουν εὐχὲς καὶ δεήσεις γιὰ τὴ σωτηρίατου.

— Σήκω ἀπάνω, Κούτι, τοῦ λέει ὁ γιατρός, συγκινημένος ἀπ' αὐτὲς τὶς ἐκδηλώσεις. Ὁ ἀφέντης σου εἶναι πληγωμένος, ἀλλὰ μεῖνε ἥσυχος γιὰ τὴ ζωή του. Σὲ πέντε λεπτά, σοῦ δίνω τὸ λόγο μου πὼς θ' ἀνοίξει τὰ μάτια του.

Τότε κι' ὁ Πάδδυ δίνει μιὰ στὸν ὦμο τοῦ Κούτι καὶ τοῦ φωνάζει μὲ κέφι:

—Ὅλοι τὴ γλυτώσαμε, Μογγόλε μου! Τύχη βουνό, φίλε μου! Τώρα, νὰ ἰδοῦμε πῶς θὰ ξελασπώσουμε ἀπὸ δῶ μέσα.

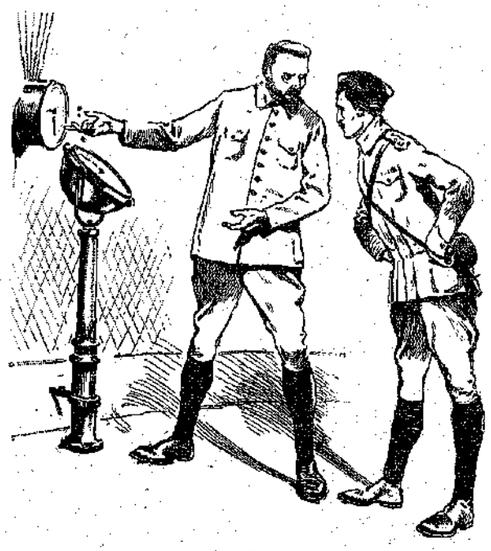

«Ὥστε κάναμε ἕνα πηδηματάκι ἀπὸ ἑξῆντα μέτρα.» (Σελ. 546, στ. β'.)

Ἀλλ' ἀδιάφορο! Ὡς ἐδῶ, καλὰ πήγαμε!

— Σιωπή, Πάδδυ, λέει ὁ λοχαγός. Ὁ Ἰδαὶν σαλεύει.

Ἀληθινά, ὁ πληγωμένος σάλεψε λιγάκι, κι' οἱ τρεῖς σύντροφοί του ἔσκυψαν ἀπὸ πάνω του γεμάτοι ἀγωνία. Περιμένουν κάμποσα λεπτά, ποὺ κυλοῦν ἀργά, σὰν ὁλόκληρα χρόνια, κι' ὕστερα βλέπουν τὰ βλέφαρα τοῦ μηχανικοῦ νὰ ἀνοίγουν σιγά-σιγά. Τὸ στῆθος του ἀνασηκώνεται ἀπὸ ἕνα στεναγμὸ καὶ μὲ τὸ χέρι του πιάνει τὸ μπράτσο τοῦ γιατροῦ, ποὺ στέκει ἀμίλητος στὸ πλάϊ του.

Κοιτάζει χωρὶς νὰ μιλεῖ. Κοιτάζει τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ τὸν τριγυρίζουν, καὶ τὸ μέρος ὅπου βρίσκεται. Ὕστερα, μὲ φωνὴ σβυσμένη, ἀλλὰ γεμάτη θέληση, ψιθυρίζει:

— Γκάρτνερ..'. Σέλλυς... Τί ἔγινε; Ποῦ φτάσαμε; Δὲν ἔχω μνήμη πιά. Μοῦ φαίνεται σὰ νἄδειασε ἄξαφνα τὸ κεφάλι μου.

Κανεὶς δὲν τοῦ ἀπαντᾶ, γιατὶ ὅλοι φοβοῦνται μήπως τὸν ἀνησυχήσουν, ἂν τοῦ φανερώσουν τὴν ἀλήθεια.

— Θέλω... θέλω νὰ μάθω! ἐξακολουθεῖ. Νὰ μοῦ τὰ πῆτε ὅλα. Ἐμπρός, γιατρέ, μίλα.

Μὲ λίγα λόγια, ὁ γιατρὸς τοῦ ἐξηγεῖ.

Ὁ μηχανικὸς ἀκούει μὲ τὰ μάτια μισόκλειστα, δίχως ν' ἀποκρίνεται. Ὕστερα φέρνει τὸ χέρι στὸ μέτωπό του καὶ πιάνει τὸν ἐπίδεσμο, ποὺ τοῦ εἶχαν βάλει.

— Μὰ εἶμαι πληγωμένος; ρωτᾶ.

— Ναί, ἀπαντᾶ ὁ Γκάρτνερ.

— Σοβαρά;

— Ὄχι, ἀλλὰ χρειάζεται ἡσυχία. Ζήτημα δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν. Ἴσως καὶ λιγώτερο.

— Ἔ, τότε λιγώτερο.

— Ναί, αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ σένα. Ἡσυχία ὅπως εἶπα, καὶ ἀνάπαυση.

Ὁ μηχανικὸς δὲν φαίνεται νὰ λησμονεῖ οὔτε στιγμὴ ὅτι εἶναι ὁ ἀρχηγός.

— Ὅλοι γεροί, καθὼς βλέπω, λέει. Πρέπει ὅμως νὰ ἰδοῦμε ἂν καὶ τὰ μηχανήματά μας ἔμειναν γερά, νὰ κάνουμε μιὰ καταγραφὴ στὰ τρόφιμά μας, καὶ νὰ βεβαιωθοῦμε ἂν ὁ προβολέας μας εἶναι σὲ θέση νὰ λειτουργήσει.

—Ὅλα αὐτὰ θὰ γίνουν ἀμέσως, ἀπαντᾶ ὁ λοχαγός. Σεῖς ὅμως νὰ μένετε ἥσυχος.

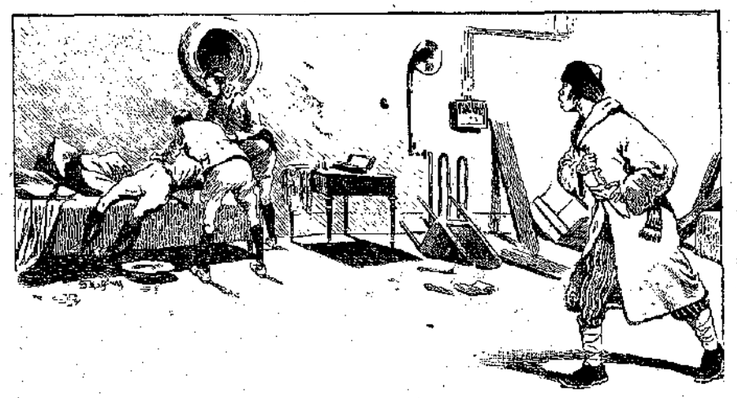

«Καὶ τὸ δάχτυλό του ἔσφιξε νευρικὰ τὴ λαβὴ τοῦ *κουκρί*.» (Σελ. 546, στ. γ'.)

—Ἔννοια σου, Σέλλυς, αὐτὰ δὲ μὲ κουράζουν. Εἴδατε σὲ τί βάθος ἔχουμε σταματήσει;

— Χίλια ἐννιακόσια ἑξήντα μέτρα.

—Ὡραῖο νούμερο... Εἴδατε ἂν τὸ τηλέφωνο λειτουργεῖ ἀκόμη;

—Ἀλήθεια, ὄχι. Δὲν τὸ συλλογιστήκαμε.

— Κι' ὅμως εἶναι σπουδαῖο. Κοίταξε, σὲ παρακαλῶ, Σέλλυς.

Ὁ λοχαγὸς πηγαίνει στὸ τηλέφωνο καὶ χτυπᾶ τὸ κουδούνι. Ἕνα... δύο... τρία... τέσσερα... πέντε λεπτὰ περνοῦν, καὶ καμμιὰ ἀπόκριση δὲν ἔρχεται ἀπὸ τὴ συσκευή.

Κοιτάζουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον χωρὶς νὰ προφέρουν μιλιά, καὶ μιὰ λύπη περνᾶ πάνω ἀπὸ τὴν ψυχή τους. Δὲν συλλογίζονται τὴ δική τους τραγικὴ θέση, ἀλλὰ τοὺς δυστυχισμένους συντρόφους, ποὺ τοὺς ἄφισαν ἐκεῖ πάνω.

— Πάτερσον,... Βίγκς... γενναῖοι μας σύντροφοι!.. ψιθυρίζει ὁ γιατρός, σφίγγοντας τὶς γροθιές του.

Ἀλλὰ ὁ Ἰδαίν, ποὺ εἶναι ἡ ψυχὴ κι' ἡ δύναμη τῆς συντροφιᾶς διώχνει, τὶς θλιβερὲς αὐτὲς σκέψεις.

— Τώρα δὲν ἔχουμε νὰ περιμένουμε τίποτα ἀπὸ κανέναν, λέει. Μόνο στήριγμά μας εἶναι οἱ δυνάμεις μας.

Τὴ στιγμὴ αὐτή, ὁ Πάδδυ ἀναγγέλλει ὅτι τὸ κρεβάτι εἶναι ἕτοιμο, κι' οἱ δυὸ φίλοι μεταφέρουν μὲ προσοχὴ τὸν ἀρχηγό τους γιὰ ν' ἀναπαυθεῖ. Ὁ Ἰδαὶν τοὺς σφίγγει τὸ χέρι μ' εὐγνωμοσύνη καὶ τοὺς δίνει τὶς τελευταῖες του ὁδηγίες.

— Γκάρτνερ, ἐπιθεωρῆστε τὸν ἐξώστη! Κι' ἀρχίστε τὴ σύνταξη τοῦ ἡμερολογίου μας!

Γυρίζει ὕστερα τὴ ράχη καὶ κλίνει ἥσυχα τὰ μάτια.

***

—Ἀξιοθαύμαστος ἄνθρωπος, ψιθυρίζει ὁ γιατρός. Ὅλα τὰ σκέπτεται, τίποτα δὲ λησμονᾶ. Στοιχηματίζω πὼς σὲ σαρανταοχτὼ ὧρες θἆναι στὸ πόδι.

— Τώρα, ἂς ἐκτελέσουμε τὶς ὁδηγίες του, λέει ὁ λοχαγός. Ἐσύ, Πάδδυ, μαζὶ μὲ τὸν Κούτι, νὰ συγυρίσετε λιγάκι τὸ «δωμάτιό» μας, γιατί, μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν εἶναι παραπολὺ ταχτικό. Ἐμεῖς ἂς ἀνεβοῦμε στὴ «γέφυρα» νὰ ἰδοῦμε σὲ τί κατάσταση βρίσκεται.

Χωρὶς νὰ περιμένει δεύτερο λόγο, ὁ γιατρὸς ἀνεβαίνει τὴ μικρὴ σκαλίτσα. Ὅταν ἔφτασε ἕως τὸ ταβάνι, πάτησ' ἕνα κουμπὶ κι' ἄνοιξε μιὰ κυκλικὴ καταπακτή, ἀπ' ὅπου χωροῦσε νὰ περάσει ἕνας ἄνθρωπος.

Περνοῦν κι' οἱ δυὸ καὶ βρίσκονται στὴ «γέφυρα», δηλαδὴ στὴν ταράτσα νὰ ποῦμε τῆς κατοικίας των, ποὺ χρησιμεύει καὶ γιὰ στέγη στὸ δωμάτιό τους.

Τριγύρω τους βασιλεύει σκοτάδι βαθύτατο, ποὺ ἔχει κάτι τὸ ὕπουλο καὶ τὸ ἀπειλητικό, ὡσὰν νὰ ἔκλεινε μέσα του χίλιες παγίδες.

— Προσοχή, λέει ὁ γιατρὸς στὸ σύντροφό του. Δὲ βλέπω οὔτε τὰ χέρια μου

«—Ὅλοι τὴ γλυτώσαμε, Μογγόλε μου!» (Σελ. 546, στ. γ'.)

ἐδῶ πέρα, κι' ἕνα παραπάτημα μπορεῖ νὰ εἶναι ὀλέθριο. Μεῖνε καθιστὸς στὸ ἄνοιγμα τῆς καταπακτῆς καὶ θὰ σοῦ πῶ τί θὰ χρειαστεῖ νὰ κάμεις.

— Μὰ σεῖς, γιατρέ ;

— Ἐγὼ θὰ πάρω τὰ μέτρα μου. Δένω αὐτὸ τὸ σχοινὶ στὴ μέση μου, κι' ἂν γλιστρήσω, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ μὲ κρατήσεις γερὰ καὶ νὰ μὲ τραβήξεις ἀπάνω. Κάτσε λοιπὸν ἐκεῖ καὶ μὴ σαλεύεις διόλου.

— Ἔννοια σας, θὰ κάμω ὅπως μοῦ λέτε.

— Μήπως ἔχεις λάμπα τῆς τσέπης ;

— Ὄχι. εἶναι ὅλες στὸν πύργο.

Ὁ λοχαγὸς παρακολουθεῖ τὴ σκοτεινὴ σιλουέττα τοῦ γιατροῦ, ποὺ προχωρεῖ στὸν ἐξώστη. Πιάνει τὰ κάγκελα γιὰ νὰ βεβαιωθεῖ ἂν ἀντέχουν, κι' ὕστερα χάνεται σιγὰ ἔξω ἀπὸ τὸ φωτεινὸ κύκλο, ποὺ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὸ φωτισμένο δωμάτιο.

Σιγὰ-σιγὰ καὶ μὲ μύριες προφυλάξεις, ὁ γιατρὸς προχωρεῖ μέσα στὸ σκοτάδι. Ὕστερα ὁ λοχαγὸς καταλαβαίνει πὼς σταματᾶ.

Περιμένει, κρατώντας τὴν ἀναπνοή του.

Ὕστερα ἡ φωνὴ τοῦ γιατροῦ ἀκούγεται ἀπὸ τὸ σκοτάδι :

—Φαίνεται πὼς τὰ κάγκελα ἔσπασαν καθὼς πέσαμε. Μοῦφυγαν ἀπ' τὰ χέρια μου, καθὼς πῆγα ν' ἀκκουμπήσω. Ἀλλοῦ, βρῆκα ἕνα μεγάλο βράχο, ποὺ μοῦκοψε τὸ δρόμο. Δὲν ξέρω ἂν θὰ μπορέσω νὰ προχωρήσω.

— Προσέξτε, προσέξτε καλά ! φωνάζει ὁ Σέλλυς καὶ τυλίγει τὸ σχοινὶ γύρω στὸ χέρι του, ἕτοιμος νὰ τραβήξει.

Μὰ ὁ γιατρὸς κρίνει περιττὸ νὰ ἐξακολουθήσει τὸν ἐπικίνδυνο περίπατο, καὶ σὲ λίγο ξαναφαίνεται στὴ φωτεινὴ ζώνη.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΘΗΝΑ·ΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

Σ ΤΟ σημερινὸ φυλλάδιο, ὁ κ. Φωκίων Θαλερὸς σᾶς γράφει γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Γκαῖτε στὴ Βαϊμάρη. Αὐτὸ μοῦ δίνει ἀφορμὴ νὰ σᾶς γράψω κι' ἐγὼ γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Σολωμοῦ στὴ Ζάκυνθο. Ἔχει, βλέπετε, κι' ἡ μικρή μας Ἑλλάδα τὸν Γκαῖτε της, Κι' ἴσα-ἴσα αὐτὸν τὸν καιρὸ ἔγινε πολὺς λόγος γιὰ τὸ σπίτι ὅπου πέρασε τὰ νιάτα του κι' ἔγραψε τὰ πρῶτα του τραγούδια ὁ ἐθνικός μας ποιητής. Γιατί, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς Ἐθνικῆς Ἐκατονταετηρίδας καὶ τοῦ προσεχοῦς ἑορτασμοῦ της στὴν πατρίδα του, ἡ Κυβέρνηση παρακινήθηκε νἀγοράσῃ αὐτὸ τὸ σπίτι, γιὰ νὰ γίνῃ μουσεῖο, πάνθεο, προσκύνημα.

Μὴ νομίσετε ὅμως πὼς εἶναι κανένα σπίτι-παλάτι, διατηρημένο μ' εὐλάβεια ἀπὸ τοὺς κληρονόμους κι' ἐπιπλωμένο ἀκόμα μὲ τὰ ἔπιπλα ποὺ μεταχειριζόταν ὁ Σολωμός, ὅπως τὸ σπίτι τοῦ Γκαῖτε στὴ Βεϊμάρη. Ὁ δικός μας ποιητής, καθὼς ξέρετε, ἔφυγε ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο νέος καὶ πῆγε στὴν Κέρκυρα, ὅπου ἔζησε χρόνια καὶ πέθανε κεῖ. Τὸ ζακυνθινὸ σπίτι ἄδειασε, ἐγκαταλήφθηκε ἀπὸ τὴν οἰκογένεια, κι' ἀργότερα πουλήθηκε σὲ ξένους. Κατόπι γκρεμίσθηκε ἀπ' τοὺς μεγάλους σεισμούς, καὶ κανεὶς δὲν σκέφθηκε νὰ τὸ ξαναχτίσῃ. Σήμερα δὲν εἶναι παρὰ ἕνα ἐρείπιο, ἕνα οἰκόπεδο, ἕνας σωρὸς ἀπὸ πέτρες ποὺ φράζουν τὰ μόλις διατηρούμενα κουφώματα τοῦ ἰσογείου... Ἔτσι σκορπίστηκαν καὶ τὰ ἔπιπλα ποὺ μεταχειριζόταν ἐκεῖ ὁ Σολωμός. Ἄλλα εἶχε πάρει μαζί του στὴν Κέρκυρα, ἄλλα ἔμειναν στὴ Ζάκυνθο καὶ τὰ μοιράστηκαν διάφοροι κληρονόμοι. Θυμοῦμαι, τὴν τελευταία φορὰ ποὺ πῆγα ἐκεῖ, σ' ἕν' ἀρχοντικὸ σπίτι, συγγενικὸ τοῦ Σολωμοῦ, μοῦ ἔδειξαν ἕνα παλιὸ γραφεῖο καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι σ' αὐτὸ ἔγραφε ὁ ποιητής. Μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ μερικὰ ἄλλα ἐπιπλά του. Ἀλλὰ οὔτε κρεβάτι του σώζεται, οὔτε παλυθρόνα του, οὔτε καλαμάρι του, οὔτε πέννα του. Καὶ δυστυχῶς, σήμερα πιὰ θᾶταν ἀδύνατο, κι' ἂν ξαναχτιζόταν τὸ σπίτι ὅπως ἦταν, νὰ ἐπιπλωθῇ πάλι μὲ τὰ ἴδια ἔπιπλα καὶ νὰ ξαναπάρῃ τὴν ἴδια μορφὴ ποὺ εἶχε ὅταν τὸ κατοικοῦσε ὁ Σολωμός, τόσο ποὺ νὰ μπαίνῃς μέσα, καὶ νὰ νομίζῃς πὼς θὰ ἰδῇς κι' αὐτὸν ἐκεῖ, πὼς εἶναι στὴ διπλανὴ κάμαρα καὶ θὰ παρουσιασθῇ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή. Ὅπως συμβαίνει, ὅταν ἐπισκέπτεται κανένας τὸ σπίτι τοῦ Γκαῖτε στὴ Βεϊμάρη, ἢ τὸ σπίτι τοῦ Βικτὸρ-Οὐγγὼ στὸ Παρίσι, ἢ ἄλλα σπίτια μεγάλων ἀνδρῶν, διατηρούμενα μ' εὐλάβεια καὶ μὲ στοργή, ἀπαράλλαχτα ὅπως ἦταν ὅταν ζοῦσαν ἐκεῖ μέσα . . .

Ἐμεῖς, βλέπετε, ξυπνήσαμε πολὺ ἀργὰ γιὰ νὰ διατηρήσουμε ἢ νἀναπλάσουμε τὸ σπίτι τοῦ Ἐθνικοῦ Ποιητή μας. Γι' αὐτό, στὸ οἰκόπεδο ποὺ θἀγορασθῇ ἀπ' τὸν σημερινὸ νοικοκύρη—τετρακόσιες χιλιάδες δραχμὲς ἔδωσε ἡ Κυβέρνηση, καὶ τὸ ποσὸ θὰ συμπληρωθῇ μ' ἐράνους τῶν Ζακυνθινῶν, — θἀνεγερθῇ ἕνα Πάνθεο, ποὺ θὰ περιλάβῃ, θὰ συγκεντρώσῃ νὰ ποῦμε, τὴ ζακυνθινὴ δόξα, σὲ εἰκόνες. προτομὲς κι' ἀνδριάντες μεγάλων Ζακυνθινῶν. Κι' ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Σολωμό, ἡ Ζάκυνθο ἔχει πολλοὺς ἄλλους ποὺ τὴν τίμησαν καὶ τὴ δόξασαν, καὶ στὰ γράμματα, καὶ στὴν τέχνη, καὶ στὴν ἐπιστήμη, καὶ στὴν πατριωτικὴ δράση, καὶ στὸν πόλεμο. Μεγαλύτερος ἀπ' ὅλους στάθηκε βέβαια ὁ ποιητὴς τοῦ Ὕμνου στὴν Ἐλευθερία. Αὐτὸς θἀναι στὴ μέση. Καὶ γύρο του, σὰν πνευματικά του παιδιά, οἱ ἄλλοι : ὁ Κάλβος, ὁ Τερτσέτης, ὁ Γουζέλης, ὁ Μάτεσις, ὁ Μαρτζώκης, — γιὰ νἀναφέρω μόνο τοὺς ποιητές. Ὑπάρχει κι' ἕνας ἄλλος ζακυνθινός, μεγαλύτερος ἴσως ἀπ' ὅλους : ὁ Φώσκολος. Κι' αὐτοῦ διατηρεῖται τὸ φτωχὸ γενέθλιο σπίτι στὴ Ζάκυνθο, ποὺ σήμερα εἶναι βιβλιοθήκη, κι' αὐτοῦ ὑπάρχει ἐκεῖ μιὰ προτομή. Ἀλλὰ ὁ Φώσκολος δὲν ἔγραψε ἑλληνικά. Ἀνήκει στὴν Ἰταλικὴ Λογοτεχνία. Κι' εἶναι θαμμένος στὸ ἰταλικὸ Πάνθεο, στὴ Φλωρεντία, δίπλα στὸ Δάντη καὶ στὸν Πετράρχη . . .

Πάνθεο λοιπὸν θὰ γινῇ ἐκεῖ ποὺ ἦταν μιὰ φορὰ τὸ σπίτι τοῦ Σολωμοῦ. Πάλι καλά ! Τὸ ζήτημα, βλέπετε, ἦταν νὰ μὴ μείνῃ ἐρείπιο κι' οἰκόπεδο, οὔτε νὰ χτιστῇ ἀπάνω σ' αὐτὸ ἕν' ἄλλο, κοινὸ κι' ἄδοξο σπίτι· παρὰ ἕνα ἐθνικὸ χτίριο, ἕνα μνημεῖο, ποὺ θὰ τὸ σκιάζουν ἁπλωμένα τὰ φτερὰ μιᾶς πελώριας Δόξας. Θὰ εἶναι μιὰ ἑλληνική, πανελληνία, κι' ὄχι μόνο ζακυνθινή, αὐτὴ ἡ Δόξα, γιατὶ θὰ εἶναι προπάντων ἡ Δόξα τοῦ Σολωμοῦ. Μεγάλος κι' ὁ Σολωμὸς ἀγωνιστὴς καὶ ἥρωάς, μέσα στοὺς ἀγωνιστὲς καὶ τοὺς ἥρωες τοῦ 21. Αὐτοὶ πολεμοῦσαν κι' Ἐκεῖνος τοὺς τραγουδοῦσε. Αὐτοὶ πολεμοῦσαν τὸν Τοῦρκο, κι' Ἐκεῖνος πολεμοῦσε τὸν Σχολαστικισμό. Αὐτοὶ ἀγωνιζόνταν γιὰ τὴν πολιτικὴ ἐλευθερία τοῦ τόπου, κι' Ἐκεῖνος γιὰ τὴν ἐλευθερία τὴν πνευματική. Κι' ὅπως νίκησαν αὐτοί, ἔτσι νίκησε κι' Ἐκεῖνος. Γιατὶ μὲ τὸν ἴδιο ἡρωϊσμὸ πολέμησε. Μεγάλος ποιητὴς μαζὶ καὶ μεγάλος γλωσσοπλάστης. Ὅπως ὁ Δάντης στὴν Ἰταλία, ἔτσι κι' ὁ Σολωμὸς στὴν Ἑλλάδα κατόρθωσε νἀνυψώσῃ σέ ποιητική, σὲ λογοτεχνικὴ γλῶσσα, τὴν περιφρονημένη γλῶσσα τοῦ λαοῦ. Ἔγραψε ὅπως μιλοῦμε. Οἱ σύγχρονοί του κι' οἱ κατοπινοὶ τὸν μιμήθηκαν. Στὴ νεοελληνικὴ ποίηση γενικὰ εἶχε καθιερωθῇ ἡ γλῶσσα τοῦ Σολωμοῦ. Ὡςότου ἦρθε ὁ Ψυχάρης, ποὺ βρῆκε ἀρκετὰ προετοιμασμένο τὸ ἔδαφος κι' ἔκαμε νὰ καθιερωθῇ ἡ ἴδια γλῶσσα, — ἡ ζωντανή, ἡ ὁμιλουμένη - καὶ στὴ λογοτεχνικὴ πεζογραφία. Δὲν μένει τώρα παρὰ νἀρθῇ κι' ἕνας μεγάλος ἐπιστήμονας, — ἱστορικός, νομικός, βιολόγος, — γλωσσοπλάστης κι' αὐτός, ποὺ θὰ κάμῃ νὰ καθιερωθῇ καὶ στὴν ἐπιστήμη. Καὶ τότε πιὰ θἄχουμε μιὰ μόνο γλῶσσα, ὅπως ἔχουν ὅλα τὰ πολιτισμένα ἔθνη, τὴν ἴδια καὶ γιὰ τὴν ποίηση καὶ γιὰ τὴν ἐπιστήμη καὶ γιὰ ὅλα.

Ὁ Διονύσιος Σολωμός, ὁ ἐθνικός μας ποιητής, στάθηκε κι' ὁ γενάρχης τῆς Λογοτεχνίας μας. Καὶ γιὰ κάθε χώρα. ἡ Λογοτεχνία εἶναι τὸ ἀνώτερο δεῖγμα καὶ τὸ λαμπρότερο ἄνθος τοῦ πολιτισμοῦ της. Γι' αὐτὸ εἶναι τόσο μεγάλη. Καὶ γι' αὐτὸ οἱ σημερινοὶ θαυμαστές του σκέφθηκαν, ἔστω κι' ἀργά, νὰ κάμουν τὸ σπίτι του Πάνθεο.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΞΑΝΑΓΥΡΙΖΕΙ Η ΑΝΕΜΟΤΡΑΤΑ

Τὴν ὥρα τὴ γλυκειὰ ποὺ γέρνει [ὁ ἥλιος,
σκορπώντας τὰ στερνὰ ρόδα στὴν [πλάση,
ξαναγυρίζεις, ὦ μικρὴ ἀνεμότρατα
στὸ γαλανό μας τὸ ἀκροθαλάσσι.

Νυφούλα γαλανή, ἀφροστεφά- [νωτη
μ' ὁλάνοιχτα τὰ δροσερὰ φτε- [ρά σου,
ὁ γυρισμός σου γελαστὸς καὶ [πρόσχαρος,
χαρὰ τ' ἀκρογιαλιοῦ, μὰ καὶ [χαρά σου !

Ξεπάνησες μόλις τὸ θαμποχά- [ραμα
μὲ τῆς αὐγούλας τὸ χρυσὸ τ' ἀ- [στέρι,
τώρα τὸ πλάνο δειλινὸ ποὺ γύ- [ρισες
θεὰ λουσθῆς μέσα στὸ δροσα- [γέρι,

Ταξίδεψες, κι' ὁλημερὶς σὲ πλά- [νεψε
τοῦ μανιασμένου πέλαου τὸ κῦμα,
μὰ τώρα τοῦ Ζεφύρου τὰ γλυκὰ [φιλιὰ
σὲ φέρνουνε στ' ἀκροθαλάσσι [πρῖμα !

Πῶς θἄθελα, βαρκούλα μου γορ- [γόφτερη,
νὰ πλανηθῶ μιὰ μέρα σ' ἄλλη [πλάση
καὶ μὲ τὸ λιοβασίλεμμα νὰ γύ- [ρίζα
σὲ *κάποιο* γαλανὸ *Ἀκροθα-* [*λάσσι.*

Πῶς θἄθελα, γαλάζια ἀνεμό- [τρατα,
νὰ ταξιδέψω μὲ τὸ χρυσαστέρι,
καὶ σ' *Ἀκρογιάλι* ποὺ στερνὰ [θὰ γύρῃς,
ν' ἀνθοβολῇ αἰώνιο καλοκαίρι !

Κυρὰ τῆς Θάλασσας

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ ΔΡΑΜΑΤΑΚΙ (*)

Τὰ παιδάκια ὁλόγυμνα παίζουν στὴν ἀμμουδιὰ διάφορα παιχνίδια. Κάνουν μικρὰ καϊκάκια καὶ τ' ἀφίνουν πάνω στὴ θάλασσα, ρίχνουν μιὰ μπάλα καὶ τρέχουν ὕστερα νὰ τὴν πιάσουν κολυμπώντας, κι' ἄλλα κάθονται ξαπλωμένα στὴν ἀμμουδιὰ καὶ κάνουν ἡλιοθεραπεία. Μόνο ὁ Γιαννάκης, ἕνα παιδάκι παχουλὸ ὡς δέκα—ἕνεκα χρόνῶ, κάθεται ἔξω καὶ βλέπει τοὺς ἄλλους χωρὶς νὰ τολμῷ κι αὐτὸς νὰ κολυμπήσῃ.

— Ἔλα, Γιαννάκη, τοῦ φωνάζει ὁ Μίμης, θὰ σὲ βοηθήσω κι' ἐγώ.

Στὴν ἀρχή, ὁ Γιαννάκης διστάζει, ὕστερα ὅμως βγάζει γρήγορα γρήγορα τὰ ρουχαλάκια του κι' ἑτοιμάζεται νὰ βουτήξῃ.

— Ζήτω ! φώναξε ὁ Κωστάκης κάνοντας ἀπ' τὴ χαρά του κι' ἕνα μακροβούτι. Θἄ ἔρθῃ κι' ὁ Γιαννάκης !

Πλάτς - πλούτς, μπαίνει μέσα ὡς τὰ γόνατα καὶ ξαναβγαίνει πάλι.

— Φοβιτσιόρη ! ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Νίκου. Τὸ νερὸ φοβᾶσαι ;

Ὁ Γιαννάκης προχωρεῖ μὲ κατεβασμένα μούτρα ἀπ' τὴ ντροπή του κι' ἀρχίζει τὰ κλάματα.

Τὰ παιδιά, μόλις τὸν εἶδαν, ἔτρεξαν ἀμέσως νὰ τὸν παρηγορήσουν. «Ἔλα, Γιαννάκη, μὴν ἀκοῦς τὸ Νίκο· ἐμεῖς θὰ σὲ βοηθήσουμε». Ὁ Γιαννάκης σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ σκούπισε τὰ δάκρυα μὲ τὰ χέρια του. Κατόπι ἀποφάσισε νὰ κολυμπήσῃ μόνος τοῦ, χωρὶς νὰ τὸν βοηθήσῃ κανείς. Μπῆκε ὡς τὸ λαιμὸ κι' ἄρχισε νὰ κολυμπῷ, χτυπώντας τὸ νερὸ μὲ τὰ χεράκια του δυνατά, ὅπως ἔκαναν καὶ τἄλλα παιδιά. Ὅταν προχώρησε ἀρκετά, κουράστηκε καὶ θέλησε νὰ γυρίσῃ πίσω· δὲν ἔχει ὅμως δυνάμεις νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ σὰ μολύβι βούλιαξε, βγάζοντας συγχρόνως μιὰ δυνατὴ φωνή : — Βοήθεια !

Ἔτρεξε τότε ἕνας ψαράς, ποὺ βρισκότανε κεῖνη τὴν ὥρα μὲ τὴ βάρκα του κοντά, καὶ μὲ μιὰ βουτιὰ ἄρπαξε τὸ Γιαννάκη ἀπ' τὰ μαλλιὰ καὶ τὸν ἔβγαλε ἔξω μισοπνιγμένο. Ἄρχισε ὕστερα νὰ τὸν γυρίζῃ ἀπ' τὴ μιὰ κι' ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ νερό, ποὺ ἔχει πιεῖ.

Τὰ ἄλλα τὰ παιδιά, φοβισμένα, μόλις τὰ εἶδαν ὅλα αὐτά, πῆραν τὰ ροῦχα τους καὶ τὄβαλαν στὰ πόδια.

Σὲ λίγο, ἀκουστήκανε φωνὲς καὶ κλάματα, καὶ μιὰ γυναίκα μὲ ξέπλεγα μαλλιὰ ἔτρεξε κοντὰ στὸ Γιαννάκη κι' ἔπεσε κὰι φίλησε τὸ παιδί της. «Γιαννάκη μου, παιδί μου, τί ἔπαθες;» κι' ἀμέσως τὰ κλάματα ποτάμι ἔτρεξαν στὸ προσωπάκι τοῦ παιδιοῦ της.

Ὁ ψαρὰς ὅμως κατόρθωσε νὰ τὴν πείσῃ πὼς δὲν ἔχει τίποτα, καὶ ὅτι ἀδίκως ἔκλαιγε καὶ χτυπιόταν.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες, ὁ Γιαννάκης ἔγινε τελείως καλό, καὶ μετὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ παθημά του ὀρκίστηκε στῆ μαμμά του, πὼς δὲν θὰ ξαναπάῃ νὰ κολυμπήσῃ μόνος του.

Μικρὸς Καλλιτέχνης

(*) Ἡ ἀνωτέρω ἱστορία εἶναι πραγματική· συνέβη δὲ πέρυσι τὸ καλοκαίρι στὴν Αἴγινα.

ΣΒΥΣΜΕΝΗ ΦΙΛΙΑ

Γνωριστήκαμε κάποιο χαρούμενο χινοπωριάτικο πρωϊνό. Ἕνα ἀπαλό, πολὺ ἀπαλό, ἀεράκι ἔκανε τὰ ξεθωριασμένα φύλλα νὰ τρέμουν σιγαλά. Ὁ ἥλιος, ποὺ μπαινε ἀπ' τἀνοιχτὸ παράθυρο τῆς τάξης, παιχνίδιζε χαρούμενα, σκορπώντας εὐθυμία.

Ἦταν ἡ πρώτη μέρα ποὺ πήγαιναν σχολειό μας.

Πειὸ αὐθόρμητο αἴσθημα τὴν ἔσπρωξε σιμά μου ; Δὲν ξέρω. Μὲ πλησίασε καὶ μοῦ αὐτοσυστήθηκε· ἔκαμα καὶ γὼ τὸ ἴδιο. Μιὰ μικρὴ κουβεντούλα φανέρωσ' εὐθὺς τὸ χαρακτῆρα μας, τὰ αἰσθήματά μας.

Συμφωνούσαμε.

Γενήκαμε φίλες.

***

Δυὸ ὁλάκερα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε.

Ἡ ἀόρατη ἀλυσίδα τῆς φιλίας μᾶς ἔσφιγγε γερά.

Οὔτε κἂν πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ μου ὅτι μποροῦσε κάποτε νὰ σπάσῃ. Ἦταν ποτὲ δυνατό ;

Κι' ὅμως ἦταν ! . . Μιὰ μέρα γίνηκε θρύμματα.

Κάποι' ἄλλη, φαίνεται, πῆρε τὴ θέση μου. Ἀγαπημένη μου μικρούλα, τὰ πλάνα λόγια, οἱ κολακεῖες τῆς καινούργιας σου φίλης σὲ παρέσυραν. Σ' ἐτράβηξαν μακριὰ 'πὸ μένα. Σ' ἔκαναν νὰ μ' ἐξορίσῃς ἀπ' τὴν ψυχή σου. Θὰ μετανοιώσῃς ἄραγε γι' αὐτό, καμμιὰ μέρα ;

Πόνου Δάκρυ.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΟΜΟΡΦΟΤΕΡΗ

Θέλετε νὰ σᾶς διηγηθῶ ἕνα ἀστεῖο γεγονός, ποὺ συνέβηκε στὶς ἀδελφές μου ; Γιὰ δεῖτε τί νεουλιασμένο μυαλὸ ποὺ ἔχουν ἂν καὶ εἶναι 10-13 χρονῶν. Ἀκοῦστε :

Ἦταν ἕνα ζεστὸ καλοκαιριάτικο μεσημέρι. Ὁ πατέρας, ἡ μαμμὰ κι' ἐγὼ κοιμούμαστε, μόνο οἱ ἀδελφές μου ἦταν ξυπνητές.

Ἡ Λιάνα κεντοῦσε, ἐνῷ ἡ Τζέννυ κι' ἡ Λιλή, στὴν ἄλλη κάμαρα, διεκδικοῦσαν. . . τὰ πρωτεῖα τῆς ὁμορφιᾶς. Κάθε μιὰ ἐπέμενε, ὅτι αὐτὴ εἶναι πιὸ ὄμορφη, κι' ἔβριοκε ἑλαττωματικὰ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἄλλης.

— Γιὰ στάσου, λέει ἡ Τζέννυ, πῶς γίνεται νὰ μὴν εἶμαι ὄμορφη, ἀφοῦ ἔχω τὸ ὄνομα τῆς «μὶς Βέλγιον» ;

— Καλὰ ποὺ τὸ λές, ἀπαντᾶ ἡ Λιλή, πῶς γίνεται νὰ μὴν εἶμαι ὀμορφότερη, ἀφοῦ ἔχω τὸ ὄνομα τῆς περσινῆς «μὶς Αὐστρίας», κατόπι «μὶς Ὑφήλιου»;

Ἡ Τζέννυ σταμάτησε μιὰ στιγμή. Ἀλήθεια, αὐτὸ δὲν τὸ εἶχε σκεφθεῖ. Μὰ ἐξαφνα, πιάνοντας τὴν ἀδελφή της ἀπ' τὸ χέρι :

—Ὄχι, τῆς λέγει μὲ θυμό, τὰ ὀνόματα δὲν ἔχουν νὰ κάνουν. Μπορεῖ νὰ ἔχῃς τὸ ὄνομα τῆς «μὶς Ὑφήλιου» μὰ εἶσαι τέρας.

— Καὶ σὺ τὸ ἴδιο.

— Λιλή ! Καὶ θυμωμένη, ἡ Τζέννυ ἁρπάζει τὴν Λιλὴ ἀπ' τὸ φόρεμα καὶ τὴν πετάει κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι ποὺ καθόταν...

Ἄκουσε κρότους ἡ Λιάνα, καὶ ἀφίνοντας τὸ κέντημά της, πετάχτηκε στὴ διπλανὴ κάμαρα, ὅπου ἡ Τζέννυ καὶ ἡ Λιλὴ ἦταν . . . μαλλιὰ-κουβάρια.

— Σταθῆτε, τί τρέχει ; ρώτησε.

—Ἡ Τζέννυ λέει πὼς εἶναι ὀμορφότερη ἀπαντᾶ ἡ Λιλὴ ἐνῷ σηκωνόταν.

— Καὶ βέβαια εἶμαι, λέγει ἡ Τζέννυ κατακόκκινη καὶ ἀναμαλλιασμένη.

— Σώπασε σύ. Ἔλα Λιάνα, πές μας, ποιὰ εἶν' ὀμορφότερη ;

Ἡ Λιάνα σοβάρεψε ἀμέσως. Ἔγινε, βλέπετε, ἑλλανόδικος ἐπιτροπή.

— Θὰ γράψω σ' ἕνα χαρτί, δηλώνει, θὰ τὸ διαβάσετε ὅταν θὰ φύγω.

Καὶ χαμογελᾶ πονηρά.

— Πολὺ καλά.

Καὶ συμβιβασμένες οἱ δυὸ «μὶς» πέρνουν ὄμορφες πόζες. Ἡ Λιάνα τὶς κοιτάζει σοβαρά, ἐνῷ κι' οἱ δυὸ μαζὶ τῆς κάνουν μάτι.

—Ἀρκετά. Ἡ Ἑλλανόδικος Ἐπιτροπὴ διάλεξε. Παίρνει ἕνα χαρτί, σημειώνει κάτι κρυφὰ καὶ φεύγει. Μὲ μεγάλη βία ἡ Τζέννυ κι' ἡ Λιλὴ ἁρπάχνουν τὸ χαρτὶ καὶ διαβάζουν : «Ὀμορφότερη εἶμαι ἐγώ, ἡ Λιάνα». Ἔμειναν ἄφωνες μπροστὰ στὸ ἀνέλπιστο ἀποτέλεσμα. Κοιτάζοντας λίγο καὶ κατόπι ξεσποῦν σὲ ἀκράτητα γέλια. Αὐτὸ τοὺς ἔκανε, ἀφοῦ κοίταξαν τὴ μικρότερή τους ἀδελφή, νὰ ὁμολογήσουν ὅτι ὄχι μόνο πιὸ ὄμορφη κι' ἀπ' τὶς δυὸ ἦταν, ἀλλὰ καὶ πιὸ ἔξυπνη.

Σφίγξ

Σ' ΕΝΑ ΒΡΑΧΟ

Σ' ἕνα βράχο καθισμένη
Μπρὸς τὴ θάλασσα κοιτάζω
Ἀπαλὴ γαληνεμένη
Καὶ μ' ἀπόλαυση ρεμβάζω

Δροσερὸ φυσᾶ τἀγέρι
Κι' ἀλαφρώνει τὴν καρδιά,
Χαιρετίσματα μοῦ φέρει
Ἀπὸ μέρη μακρινά.

Στὴν βαθειὰ μέσα γαλήνη
Τὸ γλυκὸ ψιθύρισμά του
Συνευλία σιγὰ δίνει
Μὲ τὸ *φλοῖσβο τοῦ κυμάτου*

Κι' ἡ ἀπέξω ἡσυχία
Μπαίνει τώρα στὴν ψυχή
Ποὺ τραβᾶ ἡ φαντασία
Σὲ μιὰ χώρα ξωτική . . .

Μιὰ στιγμὴ γλυκὰ ξεχνιέμαι
Μὲ τὸν πλάνο ρεμβασμὸ
Φεύγω, χάνομαι, γελιέμαι
Πὼς δὲν εἶμαι πιὰ ἐγώ.

Ἔτσι θἄθελα μιὰ μέρα
Σ' ἕνα πέταγμα στερνὸ
Τούτη νἄφηνα τὴ σφαῖρα
Γι' ἄλλο κόσμο ὀνειρευτό.

Μικρομέγαλη

ΝΥΧΤΑ ΣΤ' ΑΛΩΝΙ

Εἶχε νυχτώσει, κι' ἀποσταμένος ἀπ' τὸν κάματο τῆς δουλειᾶς, ἔγειρα πάνου στ' ἀλωνισμένα δεμάτα τῶν σταχυῶν, νὰ ξεκουρασθῶ. *Πιὸ πέρα, σὲ μιὰ ἄκρη* τοῦ χωραφιοῦ, βοσκοῦσαν τὰ βόδια μου. Στὴν ἀνατολή, σὰν ἕνα στρογγυλὸ ἀνοιχτὸ πρόσωπο, ποὺ γελοῦσε ἀδιάκοπα μὲ μεγάλη εὐθυμία, ἔβγαινε τὸ φεγγάρι δροσολουσμένο, μεγάλο, ὁ-

λόγεμο φεγγάρι, μὲ ζωηρὸ ρόδινο χρῶμα. Φύλλο δὲν κινοῦσε ἀπ' τὸν ἀέρα. Ἐδῶ καὶ κεῖ, στὸν κάμπο, φέγγουν ἀμουδρὰ τὰ φαναράκια τῶν ἀγροκαλυβιῶν. Πέρα μακρυά, μαῦρες σειρές, τὰ βουνὰ σχηματίζουν τὸν ὁρίζοντα, τοῦ λευκόθαμπου θόλου. Ἡ θάλασσα κοιμᾶται κι' αὐτὴ ξαπλωμένη ἡσυχη στὶς ἀκτές, καὶ μόνο στὰ πλάτια της παίζει τὸ γλυκὸ σεληνόφωτο μὲ τὰ ἐλαφρὰ ἀνατριχιάσματα τοῦ νεροῦ. Τὰ κοπάδια, μονάχα, βόσκουν στὶς γύρω καλαμιὲς κι' ἀντηχοῦνε τὰ κουδούνια στὴ μεγάλη σιγαλιά... Κοίταζα πολλὴ ὥρα τὴ θαμπάδα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ μισόφεγγα ἄστρα, καὶ σὰν ἄρχισε νὰ μὲ παίρνῃ ὁ ὕπνος, ὁ νοῦς μου ἄθκε ἄθελα μέσ' στὴν ἔρευνα τοῦ ἀγνώστου.

Ἀεροναύτης

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ PASCAL

— Θέλετε νὰ λένε τὸ καλό σας; μὴ τὸ λέτε ποτὲ μονος σας

— Ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι, ἂν καὶ δὲν ἔχουν κανένα συμφέρο νὰ ποῦνε ψέμματα, λένε μόνο ἀπὸ ἀγάπη στὸ ψέμμα.

— Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴ δόξα εἶναι τόσο μεγάλη, ποὺ καὶ μὲ θυσία θανάτου δέχεται κανεὶς νὰ τὴν ἀποκτήσῃ.

—Ἡ φύσις ἔχει τελειότητες γιὰ νὰ δείξῃ ὅτι εἶναι κατ' εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀτέλειες γιὰ νὰ δείξῃ ὅτι εἶναι μόνο ἡ εἰκόνα.

Ἔρση Δρόσου

ΑΠΟ ΤΑ ΦΛΙΑΡΑ

ΟΛΟΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ

Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ βορεινὰ χωριὰ τῆς Γερμανίας, καθότανε μιὰ φτωχὴ γυναίκα, μὰ πολὺ φτωχή, σὲ βαθμὸ ποὺ ὅταν ἔφτασε ἡ ἡμέρα νὰ βαφτίσῃ τὸ παιδί της, δὲν εἶχε πεντάρα. Πῆγε λοιπὸν στὸν πάστορα καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τῆς τὸ βαπτίσῃ, μὰ αὐτὸς τῆς εἶπε ξερὰ ὅτι δὲν μποροῦσε τίποτα νὰ τῆς κάνῃ χωρὶς χρήματα. Μὰ καὶ στοὺς γείτονες ποὺ πῆγε, τῆς ἀπαντήσανε ὅτι ἤτανε φτωχοὶ κι' ὅτι δὲν εἶχανε λεπτὰ γιὰ πέταμα. Πῆρε κι' αὐτὴ τὸ δρόμο κλαίγοντας, ὡς που τὴ σταμάτησε ἕνας Ἑβραῖος.

— Γιατὶ κλαῖς; τὴ ρώτησε...

— Κλαίω, τοῦ εἶπε, γιατὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι κακοὶ καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μὲ βοηθήσῃ γιὰ νὰ βαπτίσω τὸ παιδί μου.

—Νά, πάρε αὐτὰ τὰ χρήματα, τῆς εἶπε ὁ Ἑβραῖος—βγάζοντας ἕνα μασούρι μὲ χρυσὰ νομίσματα—βάπτισε τὸ παιδί σου, καὶ θὰ σὲ περιμένω ἐδῶ νὰ μοῦ φέρῃς τὰ ρέστα.

Ἡ φτωχὴ γυναίκα τὰ πῆρε κι' ἔφυγε, βάπτισε τὸ παιδί της, καὶ πῆγε τὴν ἄλλη μέρα νὰ δώσῃ στὸν εὐεργέτη της νὰ ρέστα.

—Ὦ! καλέ μου ἄνθρωπε, δὲν ξέρω πῶς νὰ σ' εὐχαριστήσω! τοῦ εἶπε.

— Εἶναι περιττό, τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Ἑβραῖος. Ἐγὼ πρέπει νὰ σ' εὐχαριστήσω, γιατὶ τὰ χρήματα ποὺ σοῦ ἔδωσα ἦταν κάλπικα!

Ἰθώμη

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΠΕΚΡΗΔΕΣ

Αὐτὸ μοῦ τὸ διηγήθηκε ἡ γιαγιά μου:

Μιὰ φορά, τρεῖς μπεκρῆδες ἀποφάσισαν νὰ μὴν ξαναπιοῦν πιὰ κρασί. Ἔβαλαν λοιπὸν συμφωνία, ὅποιος ἐπρόφερε τὴ λέξη κρασί, νὰ πληρώνῃ μεγάλο πρόστιμο.

Ὅταν κάθησαν στὸ τραπέζι νὰ φάνε, θυμήθηκαν φυσικὰ τὸ κρασί. Καὶ λέει ὁ πρῶτος:

—Ἐ! μπρέ!;

—Ἐ! λέει ὁ δεύτερος.

— Ναί! μπρέ! ναί! λέει κι' ὁ τρίτος.

— Δόστε μου λεπτὰ νὰ πάω νὰ πάρω, λέει ὁ πρῶτος.

Κι' ἔτσι, οὔτε στερήθηκαν τὸ κρασί, οὔτε πλήρωσε κανεὶς τους πρόστιμο

Ρογῆρος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Τάκης κι' ἡ Τίνα μπαίνουν χαρούμενοι στὸ σπίτι καὶ λένε, πὼς σὲ λίγο θἄχουν διακοπές.

Μὰ ἡ Λιλίκα, ἡ μικρή τους ἀδελφή, ἀρχίζει ἔξαφνα τὰ κλάματα.

— Γιατὶ κλαῖς; τὴ ρωτοῦν.

— Γιατὶ ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ ἔχω διακοπὲς ἀφοῦ δὲν πηγαίνω σχολειό.

Χαραυγή

***

Νίκος:— Γιατί καμμιὰ φορά, Γεῶργο, ὁ παπποῦς βλέπει ἀπάνω ἀπὸ τὰ ματογυάλια του;

Γεῶργος: — Οὔ, τόσο πράμμα δὲν καταλαβαίνεις, καϊμένε; Γιὰ νὰ μὴν τὰ παλιώσῃ γρήγορα!

Μεγαλοσχολίτης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 29ου ΔΙΑΓΩΝ. ΞΕΣΠΑΘΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ 1929

(Ἴδε Διάπλ. 1928 σελ. 410)

Εἰς τὸν κατωτέρω Πίνακα τῶν Βραβείων ὁ ἀριθμὸς, ποὺ συνοδεύει κάθε ὄνομα, σημαίνει πόσα φύλλα ἐν ὅλῳ διέθεσεν ὁ διαγωνιζόμενος.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ

Ὁμὰς Μπουμπουλίνας-Ζηλευτῆς Ἑλληνοπούλας, φύλλα 728.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

Βολιώτικη Τρελλοπαρέα, 390. Σύλλογος Πανζουρλισμός, 312. Βασίλειος ὁ Μακεδών, 260. Χρυσομαλλοῦσα τῶν Σφακιῶν, 273. Αὔρα τοῦ Παγασητικοῦ, 260.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ἰάς, 234. Σταράτη, 208. Σύλλογος Ὀλυμπίων Θεῶν, 208, † Κυπριώτικο Ἀστέρι, 208. Μοκοκό, 208. † Ὑβόνη, 169. Διψῶσα Νεολαία, 169. Σέρλοκ-Χόλμς, 169, Μικρομέγαλη, 156. Ἀλβίνη Θεοδωρίδου, 156. Μαρίκα Θ. Ὑφαντῆ, 156. Κόρη τῆς Διαπλάσεως, 156. Πόνου Δάκρυ, 156. Ἀνθοῦλα Χρ. Χρηστοβασίλη, 156. Ἀμίμητος Γελωτοποιός, 130. Μαγικὴ Νυχτιά, 130. Ἑκάβη, 117, Μιτσουκό, 104. Διδώ, 104 Πάνθεια Ἀβραδάτου, 104. Ροδοδάκτυλος Ἠώς, 104. Αυσόχαρτον, 104. Μίτσα Κ. Κυπριάδου, 104. Λούλα, 104. Μαγεμένη Φλογέρα, 104. Ἰβάνα, 104. Ἀμίλλα, 104. Χρυσάνθεμον—Σκωτσέζα, 104. Ἀντιγόνη, 104. Ἐξυπνούλα, 104. Ἐλιάνα, 104. Σύλλογος «Ἀθλιοι», 104. Σιφομάχος, 104. Ἀγριοτριανταφυλλιά, 104. Μαγιολούλουδο, 104. Μκλὲ-Μαζούρκα, 104. Κώστας Καλλιμασιᾶς, 104. Ἀσπασία Γ. Κουντούρη, 104. Μιμόζα, 78. Σιμώνη, 78. Χρυσὴ Ἀκτή, 78. Ἰσπανιόλα, 78. Ροδάνθη, 78. Κούκλα τοῦ Χωριοῦ, 65. Ριγολέτος, 65, Σαπφὼ Οἰκονομίδου, 65. Κωνστ. Παπαδάτος, 52. Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ, 52. Λορελάϊ, 52. Κωνσταντία Σ. Παπαδοπούλου. 52. Ἀντών. Δ. Πουλάκης, 52. Ἀθανάσιος Διάκος, 52. Βαλεντίνη Ψαραδέλλη, 52. Γενναία Σπάρτη, 52. Χαδιάρα, 52. Τένικα, 52. Κυρὰ Κυραλίνα, 52. Χλωμὸ Δειλινό, 52. Νίκος Γ. Βεϊκόπουλος, 52. Ἐλπινίκη Δ. Στρογγύλη, 52. Ἀρλεζιάνα, 52. Μποέμ, 52. Κυκλαμιά, 52. Ἰωάννης Α. Μπακόπουλος, 52. Κουτορνίθι, 52. Χάρης Μιράντας. 52. Ἰφικράτης, 52. Μαρία Π. Κυριακίδου, 52. Περιπλοκάς, 52 Τούλα Δημητριάδου, 52. Λεϊλά, 52. Εἰρήνη Ζήβα Λαλώκη, 52. Σκερτσόζικη Μικρούλα, 52. Εὐάγ. Λύκος, 52. Φοιτητής, 52. Στέλλα Ν. Σουλιάδου, 52. Νίκος Α. Κορωνάκης, 52. Μιχαὴλ Στρογκώφ, 52. Ἄγγελος Καλοσύνης, 52. Λατρευτὴ Διάπλασις, 52. Βδέλλα, 52. Φιλικὴ Ἑταιρία, 52. Ἀνδρονίκη Μυλωνᾶ, 52. Εἰρήνη Π. Κουρουπέτρογλου, 52. Ἔλλη Α. Μαλκώτση, 52. Μαίρη Νικολετοπούλου, 52. Νίκος Ὀδ. Σακελλαρίδης, 52. Ἀνθισμένη Λεμονιά, 52. Στέλλα Ζαχάρωφ, 52. Ἀντώνιος Ι. Κόσσιβας, 52. Λάμπων Ἀστήρ, 52. Πρόκρις, 52. Νίκη τοῦ Παιωνίου, 52. Τασία Χαμάρτον, 52. Ἔλζα Α. Λιμάνη, 52. Ρούλα Κ. Θεολογοπούλου, 52. Ἀγνὴ Μ. Λουϊζίδου. 52. Ἀκρίτας, 52. Μαργίτσα Πολυζωΐδου, 52. Κιμάρι τῆς Μητέρας, 52. Γρηγ. Π. Παπαδάκης, 52. Λατάνια, 52. Μονάκριβη, 52. Ἐλπιά. 52. Ἑλένη Ἀντ. Τζελέπη, 52. Ζωὴ Δ. Τσίτση, 52. Εὐγενία Μ. Γ. Μιχαηλίδου, 52. Ἐρατὼ Ὀκκαλίδου, 52. Ἐξυπνη Γατούλα, 52. Λάουρα Λαπλάντ. 52. Ἀκακία, 52. Μαρία Β. Πανουσοπούλου, 52. Παρηγορὰ τῆς Μάννας, 52. Λία Μαρινάκη, 52. Μεγάλη Ἑλλάς, 52. Λέλα Κ. Ν. Χατζηκώστα, 52. Σύλλογος «Ψυχολόγοι», 52. Φιλολογικὴ Συντροφιὰ ἡ Νεότης, 52. Ἀφρόκρινος, 52. Ἀθηνᾶ Γ. Ἰωαννίδου, 52. Θεοδ. Ἀλεξανδρόπουλος, 52. Ἀρτεμις, 52. Παναγ. Α. Ἀργυρόπουλος, 52. Ἀντωνία Σ. Βαλλιάνου, 52. Ἀστραπόβροντο, 52. Μυστικὴ Ἀσυνομία Διαπλάσεως, 52. Ἀστήρ, 52. Μαργαρίτα Μπέη, 52. Ἀσλάν, 52. Σύλλογος «Ἑλληνοπούλων», 52. Καΐτη Ἀθανασιάδου, 52. Ραμόνα, 52. Γιγαντιαῖος Νάνος, 39. Βαρωνέσσα, 39. Σκεπασμένη Χόβολη, 39. Φιλήμων καὶ Ἡρακλῆς Γιανακοπούλου. 26. Καραμπαμπᾶς, 26. Σμαρῶ Κουμανίδου, 26. Ἀγαμέμνων Κλεώπας, 26. Ἀκάνθινον Ρόδον, 26. Φλογίτσα, 26. Λεων. Ρήγας, 26. Πύρρος, 26. Ὀρέστης Χατζηβασίλης, 26. Γεώργ. Χαλδαιόπουλος, 26. Ὀνειροπόλος Ψυχή, 26. Σίσυφος, 26. Ἀλεξανδρινὸ Διαπλασόπουλο, 26. Τσιτσιάνο, 26. Φῶδ Μάδης, 26. Ἥβη, 26. Παιδὶ τῆς Σαλονίκης, 26. Μοντέρνα, 26. Βασίλειον τῆς Κυζίκου, 26. Γόρδιος Δεσμός, 26. Νίκη Ι. Μοράλη, 26. Μοσχομάγκας, 22. Κόρμεν Σύλβα, 17. Σμύρνη, 13. Ὀρφανούλα, 13. Κούκλα τοῦ Χαλανδρίου, 13. Ἀμερικανόπουλο, 13. Ἀλεξ. Δ Ζαχαρίου, 13. Νάντη, 13.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΟΥΔΕΝΑ θἀποσταλοῦν τὰ βιβλία τοῦ βραβείου, ἐὰν δὲν ὁρίσῃ καὶ ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἴδιος ὁ βραβευόμενος, ἐκλέγων κατὰ τοὺς ὅρους τῆς προκηρύξεως, ἐκ τῶν δημοσιευομένων εἰς τὰ νεώτερα φυλλάδια τιμοκαταλόγων τῶν τόμων τῆς Διαπλάσεως καὶ τῆς Βιβλιοθήκης της καὶ ὑπολογίζων αὐτὰ μὲ τὰς ἐκεῖ ὁριζομένας τιμάς. Τὸν ὑπολογισμὸν δὲ τῆς ἀξίας τοῦ βραβείου πρέπει νὰ κάμῃ ἕκαστος κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ 29ου Διαγων. Ξεσπαθώματος, (ἴδε Διάπλ. τοῦ 1928, σελ. 410.)

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ λαβόντες Α' καὶ Β' Τάξεως βραβεῖον νὰ στείλουν τὰς φωτογραφίας των νὰ δημοσιευθοῦν. Ὅσοι εἶχαν στείλει φωτογραφίαν των καὶ ἐδημοσιεύθη, πρέπει νὰ στείλουν νέαν.

ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ δικαιοῦνται νὰ ντιπρωσωπευθοῦν εἰς τὸ Ξεσπάθωμα διὰ μιᾶς μόνον ἕκαστος φωτογραφίας, εἴτε τοῦ Προέδρου, εἴτε ἀντ' αὐτοῦ, ἑνὸς μέλους τοῦ Συμβουλίου.

ΕΥΣΗΜΑ ἀπενεμήθησαν εἰς ἕκαστον τῶν διαγωνισθέντων ἀναλόγως τῶν διατεθέντων ὑπ' αὐτοῦ φύλλων, ἤτοι ἓν Εὔσημον διὰ κάθε 25 φύλλα ἢ κλάσμα αὐτῶν.

Τὰ Εὔσημα τῶν Συλλόγων δὲν διανέμονται· ἀνήκουν εἰς τοὺς Συλλόγους.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, ὅταν λήγῃ ἡ συνδρομή των, νὰ τὴν ἀνανεώνουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως. Ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρώτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1930

ΕΓΙΝΑΝ κι' οἱ εἰκόνες τῆς 39ης Κυριακῆς· ἀπὸ τὸν κ. Βόττη. Σήμερα μοῦ τὶς παρέδωσε. Δὲν τῆς λείπει τώρα τίποτα, καὶ στὸ φυλλάδιο τῆς 1ης Νοεμβρίου, δηλαδὴ τὸ μεθεπόμενο, θὰ τὴν ἀπολαύσετε.

Ἐξακολουθῶ νἀπαντῶ στὰ γράμματα ποὺ ἔχουν σωρευθεῖ στὸ τραπέζι μου. Ἀλλ' ἀκόμα πιὸ «τηλεγραφικῶς» κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη φορά. Πόσα γράμματα! Τί χαρὰ μου καὶ τί *ὀδύτοσπία* (ἔπως ἔλεγε ἄλλοτε τὴν ἔλλειψη χώρου ὁ Ἀνανίας)...

Μπράβο, *Κατίνα Δούλη*, τώρα ποὺ πῆρες πιὰ «θάρρος», γράφε μου ταχτικά. Εἶδα ποὺ ὠφελήθηκες στὴν ἔνθεσή σου ἀπὸ τὴν Ἐπιστολὴ ἐκείνη τοῦ κ. Φαίδωνος κι' ἡ καθηγήτρια σὲ συνεχάρη. Μὰ βέβαια, τὸ διάβασμά μου βοηθεῖ πολύ.

Φαντάζομαι καὶ συμμερίζομαι ὅλη τὴ χαρά σου, ***Στραβακάνα***, γιὰ τὸ γυρισμὸ τοῦ ἀγαπημένου πατέρα σου. Εἴχες νὰ τὸν ἰδῇς ὀχτὼ χρόνια, οὔτε πολλὰ οὔτε λίγα...

Σὲ συγχωρῶ, ***Ναυτοπρόσκοπε***, ἀφοῦ τώρα μόλις γύρισες ἀπ' τὰ φηλὰ βουνὰ σου. Σοῦ ἔστειλα χαρτὶ γιὰ λύσεις, ἀλλὰ τὴν ἀπάντησή σου στὸ Διαγωνισμὸ τοῦ Κρυπτογραφικοῦ θὰ τὴν γράψῃς σὲ κοινὸ χαρτί· αὐτὸ εἶναι μόνο γιὰ τὸν Διανισμὸ τῶν Δύσεων.

Ναουσόπαιδο, δυὸ μόνο ἀπαντήσεις ἀπὸ τετράδια **Μ.** Μυστικῶν θἄταν λίγες γιὰ τὴ Σελίδα. Ἔπειτα αὐτὲς ποὺ μοῦ στέλνεις, εἶναι ἀπὸ κεῖνες ποὺ «κάνουν τὸ γῦρο»· δηλαδὴ γνωστότατες.

Καλῶς ἦλθες ἀπὸ τὴ Λίμνη, ***Νικόλαε Χάκα***. Κι' εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ θὰ ἱδρύσῃς μὲ φίλους σου Σύλλογο, ποὺ ὁ σκοπός του θὰ εἶναι τὸ ξεσπάθωμα. Ἐλπίζω ὅμως νὰ πάρῃς καὶ φευδώνυμο. γιὰ νἀλληλογραφοῦμε.

Καλῶς ἦλθες καὶ σύ, ***Ἱππότη Λόγγιν***, ἀπ' τὸ Κρούσοβο. Ναί. τῶχα ἀκουσὰ αὐτὸ τὸ χωριό, δὲν ἤξερα ὅμως πὼς οἱ κάτοικοί του ἔχουν τόσο ἑλληνισμό, τόση φιλοπατρία, ὥστε καὶ τὰ σπίτια τους, καὶ τὶς ἐκκλησίες τους, νὰ βάφουν μὲ τὰ ἐθνικὰ χρώματα, ἄσπρο καὶ γαλάζιο.—Ἄμα πετύχῃ στὶς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις, ἐγγράφεται στὸ Πανεπιστήμιο κι' ἕνας ποὺ ἔχει ἀπολυτήρια ξένου Γυμνασίου.

Τὰ ἔλαβα ὅλα, ***Δανάη***. Ἀλλὰ ἡ γελοιογραφικὴ σειρὰ δὲν μοῦ χρησιμεύει, γιατὶ δὲν εἶναι τόσο καλὰ ἀντιγραμμένη. Καλύτερα, ὅταν μπορῆτε, νὰ κόβετε καὶ νὰ μοῦ στέλνατε τὸ πρωτότυπο.

Χιόνι τῆς Ἴδης καὶ ***Καλόκαρδε***, καθὼς θὰ εἴδατε, «Κυριακή»... κοντὴ γιορτή. Ἔστειλα λυσόχαρτο. Μὰ βέβαια, ὅσοι περισσότεροι θἄστε στὸ Σύλλογο, τόσο καλύτερα.

Ὡραῖο τὸ γραμματάκι σου, ***Θρίαμβε τῆς Ἰδέας***, γιὰ τὴ χαρὰ ποὺ σοῦ ἐπροξένησε ἡ ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου καὶ γιὰ τὰ θαυμάσια αὐτὰ τοπία τῆς Κέρκυρας «μὲ τὲ γλυκὰ κορφιάτικα χρώματα τοῦ Γιαλινᾶ»... Μὴν ἀργήσῃς πάλι νὰ μοῦ γράψῃς.

Ἔκαμες καλά, ***Ἰσμήνη***. Δὲν εἶσαι ὑποχρεωμένη νὰ πληρώνῃς γιὰ νὰ παίρνῃς ὅ,τι σοῦ στέλνουν μὲ τὸ ταχυδρομεῖο. Ἂς φροντίζουν νὰ βάζουν τὸ γραμματόσημο ποὺ χρειάζεται σωστό. Κι' ἐγώ, ὅταν μοῦ φέρνουν τέτοια γράμματα, τὰ δίνω πίσω. —Τὸ «Παιγνίδι» σοῦ πολὺ γνωστό.

Χρυσὴ Πεταλούδα, θὰ εἶδες ὅτι αὐτὸ σοῦ ἐδιάλεξα καὶ μ' αὐτὸ σοῦ δημοσίευσα τὴ Μ. Ἀγγελία. Τετράδια ἔστειλα. Γράφε μου.

Δὲν μπορεῖ νὰ μὴ σοῦ ἀπάντησα, ***Μελαγχολικὴ Ὕπαρξις***, καὶ νομίζω πὼς βιάστηκες νὰ παραπονεθῇς. Δὲν βλέπεις τί γίνεται μὲ τόσα γράμματα ποὺ λαβαίνω; Μὲ χαρά μου θὰ σὲ γνωρίσω καὶ προσωπικῶς. Κι' ὁ κ. Φαίδων τὸ ἴδιο. Ναί, κατοικεῖ στὸ ἴδιο σπίτι μὲ μένα καὶ τὸν βρίσκεις πάντα.

Σοῦ ἔστειλα ὅ,τι ἐζήτησες. ***Τίνα***. Ἡ «Ἀριθμητικὴ διὰ λέξεων» εἶναι ἕνας σύνθετος Λεξιγίριφος. Μερικὲς λέξεις χωρίζονται σὲ δυὸ ἄλλες. Ἀφαιροῦμε τὴ μιά, κρατοῦμε τὴν ἄλλη, ὕστερα ἑνώνουμε τὶς κρατούμενες κι' ἀποτελοῦμε ἄλλη λέξη. Παραδείγματος χάρη: ***Σοῦσα*** (πόλις) ἄμα βγάλουμε τὸ ***σὰ*** (ἀντωνυμία) μένει ***σοῦ*** (ἀντωνυμία. ***Νῖκος*** (ἀνδρικὸν ὄνομα) ἄμα βγάλουμε τὸ ***κος*** (***Κῶς***, νῆσος, ἡ ὀρθογραφία δὲν εἶναι ἀπαραίτητη) μένει ***νῖ*** (γράμμα). ***Ὄνος*** (ζῶον φορτηγόν) ἄμα βγάλουμε τὸ ***ὄς*** (ἀντωνυμία) μένει ***ὀν*** (ἐμψυχον). Ἐνώνουμε τὰ τρία αὐτὰ ὑπόλοιπα ***σοῦ, νῖ, ὀν***, καὶ σχηματίζουμε τὴ λέξη ***Σούνιον*** (ἀκρωτήριον).

Ἔλαβα, ***Ἀρη***, καὶ τὶς τρεῖς φωτογραφίες ποὺ μοῦ ἔστειλες ὡς τώρα, κι' ἔτσι, ἂν σὲ ἰδῶ καμμιὰ φορὰ μπροστά μου, δὲν θὰ περμένω νὰ μοῦ πῇς ποιός εἶσαι. Ἔστειλα τὰ τετράδια ποὺ ἐζήτησες μὲ τὸ γράμμα τῆς 27 Σεπτεμβρίου.

Κι' ἐμεῖς ἐδῶ, ***Ἀτσίγγανε***, δόξα σοι ὁ Θεός, καλά. Αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὸν κεραυνό, μοῦ θύμισαν τὸ Λούθηρο, τὸν μεγάλο θρησκευτικὸ ἀναμορφωτή. Ἐδρεις πότε ἀποφάσισε νἀφοσιωθῇ ὅλος στὸ Θεό; Μιὰ φορὰ ποὺ ἔπεσε ἕνας κεραυνὸς κι' ἔκαψε, δίπλα του, τὸν καλύτερό του φίλο...

Εὐχαρίστως, ***Ἔρση Δρόσου***, μπορεῖς νἀρθῇς ὅποια μέρα κι' ὥρα θέλεις, νὰ μοῦ φέρῃς νὰ ἰδῶ αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα. Κι' ἂν τυχὸν λείπω ἐγώ, ζητεῖς τὸν κ. Ξενόπουλο. Ἐξετέλεσα τὴν παραγγελία τῆς ἐξαδέλφης σου.

Χαίρω, ***Ἀκούρδιστο Ρολόϊ***, ποὺ ἐργάθηκες τόσο καλὰ τὸ κλοκαίρι στὴ Γλυφάδα. Θὰ πῶ στὴ ***Μεγάλη Ἑλλάδα***, ὅτι ὅταν πήγαινες στὴ Β' τοῦ ἐξαταξίου τῆς Δράμας, εἴχες 32 συμμαθήτριες καὶ 14 συμμαθητές. Ἀπ' αὐτούς, στὶς ἐξετάσεις ἐπέτυχαν 11, δηλαδὴ σχεδὸν ὅλοι· ἐνῶ ἀπό τὰ κορίτσια ἐπέτυχαν μόνον 20, δηλαδὴ κάτι παραπάνω ἀπὸ τὰ μισά.—Ἀρκετὰ δυνατὸ σὲ βρίσκω στὴν ὀρθογραφία.

Ὁ ***Κεραυνὸς*** φρονεῖ, ὅτι ὁ ἀθλητισμός, τὰ τελευταῖα χρόνια. ὄχι μόνο ἀπὸ τοὺς διαγωνισμούς μου ἀποτρέπει ταῦρια, ἀλλὰ κι' ἀπ' αὐτὰ τὰ μαθήματά τους. (Ἀμ ἂν εἶναι ἔτσι, ἂς λείπῃ!).

Τὸ μυθιστόρημα, ***Κρυσταλλένια Βρυσούλα***, ποὺ διαδέχθηκε τὴν «Καλύβα τοῦ Μπάρμπα-Τόμ», δὲν εἶναι βέβαια ἕνα μεγάλο ἀριστούργημα σὰν κι' αὐτὴ· εἶναι ὅμως πολὺ ὡραῖο στὸ εἶδος του, κινεῖ στὸν ὑπέρτατο βαθμὸ τὸ ἐνδιαφέρο, συνοδεύεται ἀπὸ παραστατικώτατες εἰκόνες, κι' εἶναι πολὺ ἀνώτερο ἀπὸ τοὺς «Μικροὺς Ἀεροπόρους». Θὰ τὸ εἶδες καὶ σύ, μόλις διάβασες τὴν πρώτη συνέχεια. Γιατὶ ὅταν μοῦ ἔγραφες, δὲν εἶχε ἀρχίσει ἀκόμα τὸ «Μέσα στὴν ἄβυσσο».

Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες σου, ***Δροσούλουση Δῆγούλα***. Εὖχομαι περαστικὰ στὸ μπαμπὰ καὶ χαιρετῶ τὴν ξαδελφούλα σου, ποὺ εἶναι ἐνθουσιασμένη μαζί μου καὶ τοῦ χρόνου θὰ γίνῃ συνδρομήτρια.

Κι' ἡ ***Ἠρὼ*** εἶναι ἐνθουσιασμένη ποὺ θἄχουμε τώρα καὶ Σῆμα. Ἐέχασε μάλιστα νὰ μοῦ τὸ γράψῃ στὸ προηγούμενο γράμμα της, καὶ μοῦ γράφει πάλι, γιὰ νὰ μοῦ πῇ μόνο γιὰ τὸ Σῆμα. Μὰ ὁ ἐνθουσιασμός εἶναι γενικός. Κι' ἂν κρίνω ἀπ' ὅσους μοῦ τὸ παρήγγειλαν ὡς τώρα, δὲν θὰ μείνῃ Διαπλασόπουλο ποὺ νὰ μὴ τὸ πάρῃ.

Ἤμουν βέβαιη πὼς δὲν μὲ εἶχες ξεχάσει, ***Βασιλεῦ τῶν Ρόδων***. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Καὶ σοῦ εἴχομαι κάθε πρόσδο στὸ σχολεῖο, ὅπου θἀφιερώσῃς «σῶμα, νοῦ καὶ ψυχή», γιὰ νὰ μάθῃς γράμματα καὶ νὰ γίνῃς μιὰ μέρα χρήσιμος στὴν κοινωνία.

Πρίγκιψ τῆς Ὀμίχλης, χαίρω πολὺ γιὰ ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφῃς. Μ' εὐχαρίστηση ὁ κ. Ξ. διάβασε τὸ διήγημά σου. Τὸ βρῆκε ἀβρό, τρυφερό, κι' ἀρκετὰ δόκιμο στὴ φόρμα καὶ στὴ γλῶσσα. Ὄχι ὅμως καὶ τίποτα ἐξαιρετικό. Μόνο ποὺ δείχνεις ὅτι μπορεῖς μιὰ μέρα νὰ γράψῃς κι' ἐξαιρετικά.

Κι' ἡ ***Θαλασσία Νύμφη*** συμφωνεῖ ὅτι ὁ ἀθλητισμὸς ἀπορροφᾷ τώρα τἀγόρια. Καὶ παίρνει παράδειγμα τὸν ἀδελφό της, ποὺ σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ πλουσιαριοῦ ἔβρυσε... τὸ γραφεῖο ἑνὸς ἀθλητικοῦ συλλόγου, καὶ δὲν ἀφίνει γερὴ ἐφημερίδα, γιατὶ κόβει ἀπ' ὅλες τὶς εἰκόνες τῶν ἀθλητῶν...

Βλέπω μὲ χαρά, ***Ἀσπρη Ἀραπίτσα***, ὅτι κρατεῖς τὴν ὑπόσχεσή σου καὶ μοῦ γράφεις τώρα συχνά. Ὅταν θὰ διαβάζῃς αὐτὴ τὴν ἀπάντησή μου, θἄχεις γυρίσει βέβαια στὴν πόλη καὶ θἄχεις παρηγορηθῇ γιὰ τὴ στέρηση τοῦ ὡραίου χωριοῦ. Γιατὶ ἔχει κι' ἡ πόλη τὰ καλά της, κι' ἡ ἀλλαγὴ τῆς ζωῆς ξεκουράζει κι' εὐχαριστεῖ. Τί νομίζεις; ἂν καθέσουν ἀκόμα ἕνα μῆνα στὸ χωριό, δὲν θὰ τὸ βαριόσουν;

Ὄχι, ***Βασίλισσα τῶν Ρόδων***, δὲν ἔπαψα νὰ σἀγαπῶ, δὲν σοῦ κρύβω ὅμως ὅτι αὐτὴ ἡ «τεμπελοπλημμύρα» σου δὲν μ' ἐνθουσιάζει... Ναί, ὁ κ. Φαίδων θὰ ἤθελε πολὺ νὰ ἔλθῃ στὴ Ζάκυνθο μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Ἑκατονταετηρίδος, δὲν ξέρει ὅμως ἂν θὰ μπορέσῃ, ἔτσι ἀπασχολημένος ποὺ εἶναι. Σοῦ ἔστειλα 17 τετράδια.

Χαίρω, ***Κρεολή***, ποὺ δὲν ἀποθαρρύνθηκες ἀπὸ τὴν πρώτη ἀπόρριψη. Ἡ ἀπόρριψη ὅμως δὲν ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν τιμωρία ποὺ ἐπιθάλλει κάποτε ἡ μητέρα στὰ παιδιά της. Γιατὶ κι' ἕνα κομμάτι, ποὺ δὲν ἀξίζει νὰ δημοσιευθῇ στὴ Σελίδα, δὲν ἀποτελεῖ ἀξιοτιμώρητο λάθος. Τί ψταίει τὸ καϊμένο τὸ παιδί, ἂν δὲν ἐπέτυχε Μήπως τόθελε; Ἄλλο ζήτημα ἂν κι' ἡ ἀπόρριψη γίνεται πρὸς τὸ καλὸ τοῦ παιδιοῦ. —Μπορεῖς νὰ μοῦ στείλῃς τώρα ἄλλα δυὸ κομμάτια.

Ἡ ***Νεράϊδα τῶν Κύκνων*** δὲν κατάλαβε φέτος «καλοκαίρι». Ἀμ ποῦ νὰ καταλάβῃ, ἀφοῦ τὸ πέρασε σ' ἕνα βουνὸ τῆς Κρήτης; 1000 μέτρα ψηλό! Καὶ τί ὡραῖα ποὺ μοῦ περιγράφει τὴ ζωή της ἐκεῖ πάνω!.

Τὸ θυμοῦμαι πολὺ καλά, ***Ἀνουβί***, ἐκεῖνο τὸ γράμμα σου ποὺ ἔγραφες γιὰ τὸν ἀθλητισμό. Καὶ τὸ σημερινό σου τὸ συμπληρώνει θαυμάσια. Ἀ

τητα καὶ τρυφερότητα ἀξιοσημείωτη.—«Νύχτας ἡσυχία» τοῦ ***Μύρου τῆς Ἄνδρου***. Κοινὰ τὰ νοήματα κι' ἄτεχνη κάπως καὶ μονότονη ἡ περιγραφή. Καὶ τὸ τέλος, μὲ τὴ βροχὴ τὴν ἀπρόοπτη καὶ ἀνειδοποίητη, δὲν εἶναι ἐντελῶς τεχνητό ; —«Ὁ καλλιτέχνης» τῆς ***Ἔρσης Δρόσου***. Καὶ μὲ τὴ νέα διόρθωση, δὲ νομίζω πὼς εἶναι δημοσιεύσιμο. Μάλιστα, ἀφοῦ ἡ φίλη μου ἔχει τόσο ζῆλο, θὰ τῆς ὑποδείξω ἑναῦνα τὰ σφάλματά της : Χασομωδίες ἰδίως στὴ δεύτερη, τρίτη καὶ τετάρτη στροφή. Βεβιασμένος καὶ ἄτεχνος ὁ τελευταῖος στίχος τῆς τέταρτης στροφῆς. Η ἕκτη στροφὴ περιττὸ ἀναμάσσημα τῆς πέμπτης. Στὴν ἑβδόμη στροφή, ὁ δεύτερος στίχος ἀνώμαλος. Κ.τ.λ. κ.τ.λ. Δὲν ἀμφιβάλλω τώρα ὅτι ἡ ***Ε. Δ.*** θὰ καταπιαστεῖ καὶ γιὰ τρίτη φορὰ νὰ τὸ διορθώσει. Κι' εἶναι ἀξιέπαινη. — «Τὸ ζητιανάκι» τοῦ ***Μικροῦ Ἥρωος***. Λανθασμένο μέτρο σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς στροφές. Καὶ τὰ νοήματα ἀρκετὰ κοινά. – «Τὸ σπουργίτι» τοῦ ***Ρωμαίου Πρίγκιπος***. Βιαστικὸ γράφιμο καὶ λιγάκι ἄτεχνο. Μὰ καὶ τὸ θέμα δὲν ἔχει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον —Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα : Ἀθῶο Διαβολάκι, ἀ. (ΤΛ). Λευκὸς Ἀράπης, ἀ.(ΓΒ). Μέλλουσα Ὀδοντοϊατρός, κ. (...). Σκεπτικιστής, ἀ. (;). Νέος Ἀστήρ, ἀ. (ΧΠ).

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της : ***Σταῦρον Αὐγουστάκην*** (σύμφωνοι· πολὺ γέλασα μὲ τὸ «φέμμα»·) ***Πάναν Χρ. Τεγοπούλου*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ·) ***Ἰάδα*** (ὄχι φέτος· αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα ἦταν μεγάλο καὶ τὸ ἄφησα γιὰ τοῦ χρόνου· εἶδες ὅμως ὅτι δὲν θὰ μείνουμε χωρὶς Κυριακή . . .) ***Χαραυγὴν*** (ἔστειλα· εἶδες ὅτι προκηρύχθηκε ὁ Διαγωνισμὸς Καλλιγραφίας ὅπως τὸν ἤθελες· ἡ φίλη μας εἶναι δεκαπέντε ἐτῶν·) ***Βάσιγκτων*** (ἔχω κάμποσα Διαπλασόπουλα ἐκεῖ κι' ἅμα δημοσιεύσης σχετικὴ Ἀγγελία, θὰ σοῦ ἀπαντήσουν καὶ θὰ τὰ γνωρίσῃς· μὰ βέβαια ποὺ θὰ σοῦ τὸ πῶ,—ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ ὄμως —ἂν τὸ κομμάτι σου δὲν εἶναι καλό·) ***Ντίναν Λυκιαρδοπούλου*** (ἔστειλα· ναί, δοκίμασε νὰ γράψῃς γιὰ τὴν ἀγγλικὴ ζωή, καὶ ἂν εἶναι καλά, μπορεῖ νὰ δημοσιευθοῦν στὴ Σελίδα Συνεργασίας· μόνο πρέπει νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο·) ***Χρυσὸ Παγώνι*** (σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν ἐπιτυχία στὰς εἰσιτηρίους τοῦ Διδασκαλείου·) ***Ὑβόννην*** (δημοσιεύθηκε· ἀλλὰ γιατὶ δὲν γράφεις κάπως πιὸ καλλιγραφικά, πιὸ στρογγυλά ; νομίζω πὼς δὲν εἶναι δύσκολο, ἅμα βάλῃς κάποια προσοχὴ καὶ θέλησι·) ***Ἀγριλὴν*** (ἔλαβα καὶ τὸ δεύτερο· ἀλλὰ δὲν θὰ νομίσῃς πάλι πὼς σὲ ξέχασα, ἂν ἀργήσῃ νἀρθῇ ἡ σειρά του . . .) ***Βασίλισσαν τοῦ Ἰονίου*** (φαντάζομαι μὲ πόση ὄρεξη θὰ ξαναπᾶς στὸ σχολεῖο, ὕστερ' ἀπὸ τόσο μεγάλη διακοπὴ· στὰ τελευταῖα φυλλάδια ἔπαιρνα Ἀσκήσεις μόνον ἀπὸ τὶς συλλογὲς τοῦ Πεντάθλου, κι' αὐτὲς δὲν εἶχαν Γαλλικές· ἀλλὰ θὰ ξαναρχίσω νὰ δημοσιεύω·) ***Μικρὸν Ἀθηναῖον, Εὐάγ. Δημητριάδην*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν . . . ἀπὸ ποτὲ νὰ πῶ, ἀφοῦ ἔχω ἀκόμα μπροστά μου γράμματα τοῦ Σεπτεμβρίου ; —θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 251ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι 18 Δεκεμβρίου.

637. Λεξίγριφος

Ἄρθρο πρῶτα θηλυκό,
Μετοχὴ στὸ ἀρσενικό,
Τέλος σύνδεσμος, καὶ ἰδοὺ
Γίνεται—κοντὰ στὸ νοῦ—
Ὁ περίφημος προφήτης
Ποὺ τὸν ξέρει κάθε λύτης.

Πλοίαρχος Γρὰν

638. Δογοπαικτικὸς Λεξίγριφος

Μιὰ τῆς Ἠπείρου πόλη
Φέρνεις μπροστά, μὰ ἐμεῖς
Γνωστὸ σατράπη ὅλοι
Θωροῦμε παρευθύς !

Μέγας Ἀλέξανδρος

639. Μεταγραμματισμὸς

Τοῦ Αὐτοκράτορα δυὸ τᾶ
Ἄλλαξέ τα μὲ δυὸ μῖ
Καὶ θὰ κάνῃ στὴ στιγμὴ
Τοῦμπες, φάρσες, χωρατά.

Λυσόχαρτο

640. Τονόγριφος

Κράτος τῆς Ἀμερικῆς
Ἂν τὸν τόνο του ἀνεβάσῃ,
Ποῦ, νομίζεις θὰ τὸ βρῆς ;
Νά, στὸ πρόσωπο—ὄχι ἀστεῖα—
Ἔγινε τῆς μύτης . . . βάση,
Μὰ χωρὶς ὀρθογραφία.

Πλοίαρχος Γρὰν

641. Αἴνιγμα

Τὸ θηλυκό μου τοῦ Αἰγαίου [νησάκι,
Εὔοσμο τό οὐδέτερό μου [λουλουδάκι.

Μικρούλα Γραλαλά

642. Σαῖτα

*
* * *
* * *
* * *
* * * * *
*
*
*
*

Καθέτως ἤπειρος, ὁριζοντίως νῆσος τῶν Κυκλάδων· διαγωνίως δέ, ἐκ τῶν ἄνω, δεξιὰ κινητήριος δύναμις καὶ ἀριστερὰ μέγα πτηνόν.

Λευκιάτας

643. Ἄλφα μὲ Ἄλφα

Α
Α * Α
Α * * * Α
Α * * Α * * Α
Α * * * * * * * Α

Κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἄνω : σύνδεσμος, εἶδος ὁδοῦ, δύο περίφημοι γυναῖκες τῆς ἀρχαιότητος.

Εἰς τὸ μέσον καθέτως ἐκ τῶν κάτω : ἀγία.

(Νέον εἶδος) **Χρῆστος Ι. Σολιώτης**

644. Κρυπτογραφικὸν μετ' ἀντεστραμμένης Ἀκροστιχίδος.

12345 =Ἀρχαῖος βασιλεὺς
254 =Ἀρχαία βασιλόπαις
3123 =Ἀρχαία πόλις
431551=Δοξολογικὸν
512 =Ἐπίρρημα

Τὰ τελικὰ γράμματα τῶν πέντε λέξεων, ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, σχηματίζουν υἱὸν τοῦ ἀρχαίου βασιλέως.

(Νέον εἶδος) **Χρῆστος Ι. Σολιώτης**

645-648. Λογοπαίγνια

1.— Ποιὸ γράμμα ζεσταίνει ;
2.— Ποιὸ ἄλλο προστάξει ;
3.— Ποιό, τρίτο, ἔχει μπόῒ ;
4.— Καὶ ποιό, τέλος, τὸ φωνάζεις ὅταν σὲ πειράζουν ;

Λυσόχαρτο

649-653, Μαγικὴ Πρόθεσις

Τῇ ἀνταλλαγῇ δύο συνεχῶν γραμμάτων ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων, διὰ μιᾶς προθέσεως, πάντοτε τῆς αὐτῆς, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις :

ἀναλῶ, ἰαχή, κύριος, μωρία, ἔκλυτος.

Χρήστος Ι. Σολιώτης

654. Ἐλλιποσύμφωνον καὶ Φωνηεντόλιπον ἐκ Διπλῆς Ἀκροστιχίδος.

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Φωνηεντόλιπον τύπου.

* * * * *

Τὰ δὲ δεύτερα γράμματα Ἐλλιποσύμφωνον τύπου

* * * * *

τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις :

1, Ἀρχαία μακεδονικὴ πόλις· 2, Μυθολογικὴ νῆσος· 3, Χρονικὸν ἐπίρρημα· 4, Συμπερασματικόν.

Λυσόχαρτο

655. Γρῖφος

```
o     o o o
 o o     o
 o  o    o      τιν
 o  o    o     -----  +
 o o o o o      πλα
 o     o o
```

Πλοίαρχος Γρὰν

[Ὅλαι αἱ ἀνωτέρω Ἀσκήσεις ἐλήφθησαν ἀπὸ τὰς βραβευθείσας Συλλογὰς τῆς Μικρᾶς Τάξεως εἰς τὸν 247 Διαγωνισμόν.]

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 31

445. Βραδύπους (βραδύ, ποῦς). —446. Κεραμεικὸς (καί, Ρᾶ, μί, Κῶς).—447. Φόρος-ὄρος. — 448. Σαρλὼ-Σαρδώ.
449.

Τ
ΗΡΑ
ΚΟΙΤΗ
ΓΑΓΓΑΙΑ
ΚΟΤΥΛΗΔΩΝ
ΣΥΓΚΛΗΤΙΚΟΣ

450. ΤΕΡΠΑΝΔΡΟΣ (ἕδρα, ρένος, Πάνδροσος, Ἄνδρος. νάρδος, δρόσος, ὄναρ, σπάρος). — 451. Τὸ πτερωτὸν εἶναι τὸ Α : Ἀνθεμίς, ΤΑυρική, Ἴσ Αυρος, ΟὐΡΑλης, ὑπολΑΐς, ΕὐρώτΑς, ΖηνοβίΑ). — 452. ΧΑΙΡΕΦΩΝΜΑΓΝΗΣΙΑ (ΧηΜεία, ΑρΑράτ, ΙάΓος, ΡῆΝος, ΕὔΗνος, ΦΑΣιανός, Ὤκιμον, ΝιΑγάρας).— 453. Διαδίδετε τὴν Διάπλασιν.—454. Πέπων πάθος πέφυκεν ἄνευ ἀκράτου οἴνου. — 455. Corneille (corne, œil).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

| Α' — 802 |

Κορὰ Θάλασσα, «Ὁ φθονερὸς ζητεῖ πάντα νὰ κατηγορήσῃ. . . Ὅταν ὅμως δὲν μπορεῖ, τότε καταφεύγει στὴ συκοφαντία». (Chateaubriand).

Ρόδης Οὐράνης

| Α' 803 |

Σ' ἀπουνόφουσκα, ἀργῆσες νὰ γράψῃς τὴ γνώμη σου γιὰ τὸ ζήτημα ἀγοριῶν - κοριτσιῶν. Ἀλλά . . . τὴν ἔγραψες . . . Χαλάλι σου . . .

Σιφονέτ

| Α' — 804 |

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνησι τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ ὅλους ἐς, ἰδιαιτέρως δὲ **Μιμόζαν, Λατάνιαν.**

Ἀθῶο Διαβολάκι

| Α' — 805 |

Πάνθεια **Ἀβραδάτου, Φιλόσοφη, Κυρὰ τῆς Θάλασσας, Αἰλάντα, Τζιτζικάκι, Πάλλας Ντόρη, Κόρη τῶν Ἀθηνῶν,** δέχεσθε τὴν ἀλληλογραφίαν μιᾶς . . . Σουείζιανῆς ; ἂν ναί, γράψατε στὴν Δ/σιν : (Α' — 687). **Ἀννομπέλλα**

| Α' — 806 |

Ἀποκαλύψεις: «**Βάτραχοι**»=Φαφλαττάδες, —«Ἱερὰ Ἐξέτασις» — Σόνδεσμος Γρελλῶν,—«Πανικὸς»=Ἀρλούμπα.

Χορχὸρ-Ἀγᾶς

| Α' — 807 |

Φασουλῆς **Φιλόσοφος** δὲν εἶναι ὁ Μανουηλίδης (Διαπλαοις : Οὔτε λόγος !). Τὴν ἔπαθες.

Φασουλῆς Φιλόσοφος

| Α — 808 |

Εὐχαριστῶ θερμὰ τὸν διαπε - κρυμμένο ποιητὴ γιὰ τὴ διαλεύκανση.

Αἰλάντα

| Α' — 809 |

ΠΑΝΙΚΟΣ

Σ' ὅλο τὸ Διαπλασόκοσμο ! Ἔχθροὶ κι' ἀντίπαλοί μας ! Τὸ τομάρι σας κινδυνεύει . . .

ΠΡΩΤΟΣ ΣΜΠΑΡΟΣ : Ἀρχιζιζάνιο=Πέπα, Ἰζιτζικάκι=Ἀλεξίου, Ἰαρζὰν τῶν Πιθήκων—Πάνου

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΜΠΑΡΟΣ : Βάτραχος 6=Ἀνδρέοπουλος, Βάτραχος 13 καὶ 19 — Πάνος, Γουρκουεμάδης=Ἀφρόδυφας, Πάλλας Νιόρης—Βουλγουρίδης, Γλυκοχάραμα=Καραγιάννης, Μ. Στήριος=Παρμενίδης.

Ἔμβλημά μας :
«ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΧΘΡΟΥΣ!»

Σημείωσις : Διὰ πρώτην καὶ τελευταίαν φορὰν ὀνομάνομεν ὅτι, «ΑΠΑΞΙΟΥΜΕΝ ν' ἀπαντήσωμεν εἰς τὰς ΓΙΑΟΙΑΣ ἀγγελίας μερικῶν ΑΝΟΗΤΩΝ.

ΚΑΤΑΔΑΒΑΤΕ ;

| Α' — 810 |

Ἐλαερχόμενος στὴν κίνησι τῆς Διαπλάσεως, ὑποκλίνομαι πρὸ πάντων καὶ πασῶν. Ἰδιαιτέρως πρὸ τῶν ἱππωτῶν (!) **Γορδίου Δεσμοῦ** καὶ **Ἰαρζὰν.**

ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΤΗΣ

| Α' — 811 |

Γορδιε Δεσμέ, how are you ? Fall, lax and the rest is silence. Νὰ ὅλη ἡ πολιτική σου. Θερμότατα συλλυπητήρια ! Ὑποτάσσου, τώρα, σὰν ἡ τιμημένος καὶ παράδωσε τὸ ξίφος . . .

ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΤΗΣ

| Α' — 812 |

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΖΕΦΥΡΟΥ

Δ'ιαπλασόπουλα - ες, ὁ Διαγωνισμός μου ἔχει τὰ πιὸ μεγάλα - δῶρα καὶ εἶναι ὁ πιὸ εὔκολος· λοιπὸν σᾶς προσκαλῶ διὰ τεταρτη φορά. Ὁδηγίαι στὸ φύλλο 40.

ΖΕΦΥΡΟΣ

| Α' — 813 |

Ἀνδαλουσία, **Ἀτελάντη** καὶ compagnie. Kiralikliklerve zilli varunuz. S'adresser au portier. ΚΑΠΟΙΟΥ ἀποστολεῦ ἰδέα ἦταν ;

Κλεκλῶ

| Α' — 814 |

«ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ»

ΑΒ/ΜΑ ΒΑΤΡΑΧ. ΤΡΕΛΛΟΚ.

ΚΕΝΑΙ ΘΕΣΕΙΣ. Στείλατε : Γόρδιο Δεσμό, Στραβοκάνα, Κομπούρα, Ἀγγουρολογιόταεο. Κατάστασις Ἀνεμοστροβίλου ἐπεδεινώθη. ΦΡΘΝΤΙΕΑΤΕ. Βατρ. Τρελλ.

« ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ »

Πα.κιέ. σὰν πολὺ ἀκαταλαβήστικα μᾶς τὰ λές. Δὲ μᾶς τὰ κάνεις **Αἰλανά.**

Στραβοκάνα, Κομπούρα, σὰν τὰ χιόνια ! ἀποῦ μᾶς εἶσαστε τόσον καιρό ; Μήπως ἀφιλίες ; ἔ ;

Γόρδιε Δεσμέ, εὐχαρίστως σοῦ δίνουμε νερὸ καὶ γῆ. Ὅλο τὸ γάργαρο νερὸ τοῦ ΙΜΙΣΣΟΥ στὴ διάθεσή σου. Ὅσο γιὰ γῆ, φρόντισε νὰ γραφτῆς σὲ κανένα πρόσφυγικὸ σύνδεσμο, γιὰ νὰ πάρῃς ἕνα σίκοπεδάκι. Ἀλλὰ μὲ τὰ σωστά σου τὸ λές ; Θὲς νὰ σοῦ ὑπαταχτοῦμε ; Καλὰ λέγανε τὰ συχωρεμένα **Λεβλουδα**, ὅτι σοῦ ξεφεύγουν !

| Α' — 815 |

Πάω ἀλληλογραφίαν, ἀνταλλαγὴν Μ. Μυστικῶν καὶ καρτῶν μὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως.

Ἑρμῆς

| Α' — 816 |

Παρακιτοῦμαι τοῦ συλλόγου, «**Ἱερὰ Ἐξέτασις**». Λόγοι ἀτομικοί.

Ναπολέων

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι